

bserveant 21

Jaargang 12, 6 februari 1992

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg • adres: Postbus 616, 6200 MD Maastricht • tel. 043-887174

Studiebeurs propedeuse wordt voorwaardelijke uitkering

Basisbeurs trage eerstejaars verandert met terugwerkende kracht in lening

De nieuwste variant van de tempobeurs kan rekenen op een positief onthaal in de Tweede Kamer. Alleen Groen Links heeft ernstige bedenkingen tegen het voorstel van minister Ritzen, waarin hij studenten die in hun eerste jaar minder dan vier punten halen hun beurs wil laten terugbetalen. Ritzen deed dit voorstel vrijdag, nadat het overleg met de studentenorganisaties op niets was uitgelopen.

De studiebeurs in de propedeuse wordt door deze maatregel een voorwaardelijke uitkering. De student moet meer dan vier studiepunten behalen - dat is een tiende van een studiejaar - anders wordt de basisbeurs alsnog omgezet in een (rentedragende) lening. Voor het volgend studiejaar kan de student wel weer gewoon een beurs krijgen.

Die 'terugwerkende kracht' is het principiële verschil met het allereerste voorstel voor koppeling van de beurs aan studieprestaties. Volgens dat oude plan werd de beurs van het tweede studiejaar in een lening omgezet, en wel totdat de student de hele propedeuse had behaald. De Tweede Kamer vond echter dat de minister de studenten daarmee te streng behandelde. Het voorliggend alternatief is in zoverre milder, dat de norm (vier punten) nu aanzienlijk lager is.

Minister Ritzen vindt het nieuwe voorstel een logische consequentie van zijn opvatting dat studiefinanciering een doeluitkering is: de studiebeurs is bedoeld voor wie 'daadwerkelijk studeert'. Studenten die door overmacht de vier punten niet kunnen halen, moeten een beroep doen op het auditorenfonds van hun universiteit.

De Tweede Kamer is over dit voorstel aanzienlijk positiever dan over het oude plan. Alleen de fractie van Groen Links is er tegen, omdat zij vindt dat de 'schuld' van de lage rendementen hierdoor toch weer alleen bij de studenten wordt gelegd. Volgens Groen Links lijkt het erop, dat minister Ritzen aankomend studenten wil ontmoedigen door beleidsvoornemens als het bindend studie-advies en deze tempobeurs.

De regeringsfracties CDA en PvdA vinden het voorstel "heel redelijk". De PvdA vindt wel dat inschrijvingsregels en programmering van de propedeuse moeten worden aangepast. Onderwijsspecialiste Nietenbos: "Nu is het zo dat een student zich voor een heel jaar inschrijft en ik denk dat die regel tijdens het eerste jaar soepeler moet. Dan kan iemand die er achter komt dat en studie niks voor hem is, zich halverwege het jaar uitschrijven. Dat beperkt ook, als hij die vier punten niet kan halen, zijn opgebouwde schuld. Bovendien moet de minister met de universiteiten en hogescholen gaan praten over een zodanige opbouw van het eerste jaar, dat een omzwaai bijvoorbeeld in januari nog aan een nieuwe studie kan beginnen. Met een

modulaire opbouw moet dat kunnen. Die mensen die een foute start hebben gemaakt, moeten geholpen worden om dat zo snel mogelijk te herstellen. Het is tenslotte niet zo dat alle studenten die in het eerste jaar geen punten halen van Deetman trekken."

Het Landelijk Beraad Studentendecanen heeft vooralsnog alleen twijfels over de regeling bij overmacht. De Utrechtse decaan mr. drs. A.F. van den Hoeven, studiefinancieringspecialist van het Beraad, vreest voor de studenten die door omstandigheden als ziekte niet aan de norm kunnen voldoen. "In de Wet Studiefinanciering staat uitdrukkelijk dat wie ziek is, beschouwd wordt als 'daadwerkelijk studierend' tot twee maanden nadat hij zich ziek meldde. Als de minister 'daadwerkelijk studeren' als uitgangspunt neemt, kan hij zieke studenten dus onmogelijk de straf opleggen dat ze hun beurs moeten terugbetalen. Een beroep op het auditorenfonds is geen compensatie: dat is daar niet voor bedoeld en de condities zijn niet aan elke universiteit even goed.

HOP/Margriet van Lith

Algemene richtingen zoals cultuur- en wetenschapsstudies in trek

Universiteiten ook dit jaar weer gegroeid

Voor het zesde achtereenvolgende jaar is in 1991 de toestroom van studenten naar universiteiten gestegen. Het aantal eerstejaars nam met vier procent toe tot 36141, wat vooral kwam door een groeiend aantal vrouwen. De toename was het sterkst bij de sociale studies, terwijl de landbouwstudies een grote teruggang kenden. Van de universiteiten was de VU bij eerstejaars het meest populair. De kleinere universiteiten, waaronder de Rijksuniversiteit Limburg, laten een lichte daling zien. Per aanstaande september wordt een daling in het landelijke aantal studenten verwacht.

De door het CBS opgestelde '1-decembertelling' van universitaire studenten toont dit jaar wellicht voor het laatst een opgaande lijn. Gegevens over de vooraanmeldingen voor 1992 suggereren dat komend najaar een duidelijke terugval begint. Half januari had het CBAP in Groningen zelfs tien procent minder aanstaande eerstejaars geteld dan een jaar eerder. Maar de ervaring leert dat de registratie van aanmeldingen in deze tijd van het jaar nogal grillig kan verlopen.

In het lopende studiejaar is de stroom eerstejaars in elk geval gegroeid. Populair waren vooral de sociale studies, met een gemiddelde groei van achttien procent. Zo brak psychologie voor het derde jaar zijn

record, met 2497 eerstejaars (was: 2175). Ook de letterenstudies zaten voor het derde jaar in de lift, met nu zes procent groei. Uitschieters waren de grote studierichtingen Engels en geschiedenis, die beiden record-aantallen noteerden.

Opvallend was verder de toename van algemene varianten bij diverse faculteiten. 'Algemene sociale wetenschappen' groeide bijna vijftig procent tot 471 eerstejaars en 'cultuur en wetenschapsstudies' kreeg als nieuwe richting direct 146 studenten. De wat oudere richting 'algemene letteren' was opnieuw goed voor 387 eerstejaars.

Uit de gratie waren dit jaar opeens de landbouwstudies met 16 procent daling. Rechten en economie kenden elk een lichte teruggang. Bij de technische en bètastudies tenslotte was er gemiddeld sprake van stabilisatie. Uitschieters waren hier Bouwkunde en Civiele Techniek, die elk ruim twintig procent meer instroom kregen. Dat ging ten koste van de fundamenteel-technische richtingen.

Van de universiteiten wist de VU haar 'marktaandeel' bij de nieuwe studenten het meest te vergroten. Het aantal eerstejaars groeide er met ruim 20 procent, tot 2971. Ook stadgenoot UvA en de universiteiten van Delft en Utrecht waren in trek met ruim tien procent toename in instroom. Vier kleinere (en vaak jonge)

instellingen moesten een stap terugdoen: Wageningen en Twente kregen ruim 15 procent minder eerstejaars, Maastricht en Rotterdam krompen wat minder.

Ook het totaal aantal ingeschreven studenten nam licht toe. Rekent men toehoorders en examenstudenten mee, dan telden de universiteiten op 1 december in totaal 188.571 studenten: opnieuw een groei van ruim vier procent. Opvallend is echter dat bijna twee keer zoveel studenten (nu: 8252) zich lieten inschrijven als auditor, terwijl ook het aantal extraneï (9480) fors toenam. Verklaring is het aflopen van mogelijkheden om langer als 'student' ingeschreven te staan. Het totaal van 17 duizend afwijkende inschrijvingen maakt duidelijk, dat nog steeds een groot deel van de studenten de zes jaar niet haalt.

De Universiteit van Amsterdam, al jaren de grootste van het land, bereikte dit jaar een nieuw Nederlandse record wat betreft het totale aantal studenten. Dit werd, volgens de gegevens van het CBS, gebracht op 28335 - inclusief auditoren en extraneï. Goede tweede is de Universiteit van Utrecht met 24716 studenten. Het krimpende Wageningen is sinds twee jaar de kleinste universiteit, met nu 6161 studenten.

HOP/Frank Steenkamp

Inhoud

PAGINA 3

Sponsor

De Nederlandse Studenten Sport Stichting heeft in navolging van Ajax, Yvonne van Gennip en Mirjam Hooman-Kloppenburg ook een sponsor aangetrokken. Studenten met een sportkaart houden er ook nog wat aan over. Zij krijgen voortaan tien procent korting bij een landelijke sportwinkelketen.

PAGINA 5

Schreifvaardigheid

Ondanks alle inspanningen van de leraren Nederlands op de middelbare school haald maar de helft van de 1e eerstejaars een voldoende voor schreifvaardigheid. De rest laat het op het gebied van spelling, steil en interpuktie behoorlijk afweten.

PAGINA 6

Oogarts

Ook oogartsen zien eens het pensioen naderen. Professor Lamers nam twee weken geleden afscheid. Daarmee is er weer een oogarts minder, en er zijn er al zo weinig. Hij ziet daarom een gouden toekomst voor de huisarts, die voortaan mag uitmaken of het oog 'pluis of niet pluis' is.

PAGINA 7

Angst

Het percentage zelfmoorden onder mensen met extreme angsten is hoog. Bovendien zijn er nogal wat mensen die lijden aan paniekaanvallen of dwangneurosen. In Vijverdal is een afdeling gespecialiseerd in de behandeling van dit soort klachten. Het Academisch Angstcentrum claimt een redelijk succes, ofschoon je er nooit geheel vanaf komt.

PAGINA 8 EN 9

Anonieme getuigen

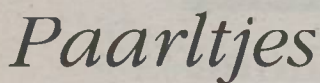
Zijn anonieme getuigen de pest of de redding voor onze rechtspraak? Twee stromingen staan lijnrecht tegenover elkaar: aan het ene uiterste staan de mensen die koste wat kost de boef willen zien hangen, aan het andere de mensen die de principes van de rechtsstaat overeind willen houden, als je dat al als een uiterste mag beschouwen. Taru Spronken, advocate bij de RL-Advocatenpraktijk, strijdt al jaren tegen deze bedreiging van de rechten van de verdachte. Nu een nieuw wetsontwerp is ingediend om de anonieme getuige te beschermen, bestijgt zij opnieuw haar stokpaard

PAGINA 16

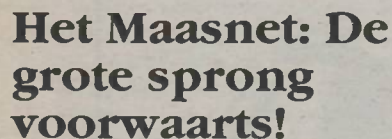
Prins

Het duurt nog een kleine drie weken, maar voor de echte doorgewinterde Maastrichtenaar is het carnaval afgelopen zondag al begonnen. Al toeterend, zingend en drinkend werd de prins van de Tempeleers ontmaskerd. Groot van stuk is hij niet volgens onze verslaggever, maar wat hij in de lengte mist compenseert hij in de breedte.

- Verloren 30-1 Hiemel: Damesjas, zw. 1/2lang, 2 zilverkl.knoppen+rode das 254309.

Het kan niet langer worden ontkend! Wat zijn wij bij gezondheidswetenschappen dom geweest door vragen te stellen bij het prachtige Maasnet. Ik weet door de brief van systeembeheerder Patrick Schoo in Observant nr 20 nu eindelijk hoe dat kwam. Wij dachten dat de gemiddelde gebruiker zo af en toe eens een briefje per E-mail zou willen versturen (3 tot 5 K), of een artikel van een bladzijde of tien (20 K), misschien zelfs een blokboek aan een relevante collega zou zenden (30 K). Om

[illegible]

• In onderhuur vanaf maart: ruime kamer met 2e verd. f350 (in Wyck) Tel. 254402.

Louis Boon

- Verstand van mondiale concurrentie? Nee? 30 maart TRIAD POWER, seminar.

Galjoenweg 45 Maastricht
tel 043 -632547 fax 043 -634155

Alex. Battalaan 61
Maastricht. Tel. 043-215358

Ook voor theorie en spoedcursussen

Telefoon (043) 251978

Scharnerweg 67
geopend van:
12.00 tot 22.00 uur

Dagschotel fl. 10,-

Openingstijden: van 9.00 uur 's morgens
tot 2.00 uur 's nachts
Woensdag gesloten

HOP
Samen met negen
andere
universiteitsbladen
Observant
aangesloten bij het
Hoger Onderwijs
Persbureau.

This image shows a blank, aged, cream-colored page, likely an endpaper or flyleaf of a book. The paper has a slightly textured appearance with some minor creases and discoloration, characteristic of old paper. A dark, rectangular binding element is visible along the left edge, suggesting the page is part of a bound volume. The right edge of the page shows the binding structure, including a vertical strip of material and some stitching or glue. The overall tone is warm and historical.

ok in vergelijking met VS slaat Nederland geen slecht figuur

Nederlandse universiteit hoort tot meest autonome van Europa

De Nederlandse universiteiten zijn binnenkort autonomer dan bijna alle zusterinstellingen in Europa. Na invoering van de nieuwe hoger onderwijswet WHW hebben alleen de Engelse universiteiten nog iets meer ruimte om het eigen beleid te bepalen. De overgang is trouwens groot, want onder de huidige wet staat Nederland op de elfde plaats van de 'autonomie-ranglijst'.

in vergelijking met de Amerikaanse versiteiten slaat Nederland straks geen slecht figuur. Over het geheel genomen zijn de Nederlandse universiteiten straks autonomer dan die van de twee meest centraliseerde staten Alabama en Arizona. Het kader van zijn promotie-onderzoek heeft onderwijskundige Olaf mc-Daniel 'decentralisatie-ranglijst' gemaakt van de hoger onderwijssystemen in Europa waarna hij ze ook nog vergeleken heeft met de Verenigde Staten. De toetsing vond plaats op 14 aspecten, zoals de budgettaire vrijheid, de vrijheid om het onderwijsprogramma in te richten en nieuwe studies te beginnen, om eigen personeelsbeleid te voeren en om een eigen bestuursvorm te kiezen. Wat Nederland betreft heeft hij de mate van decentralisatie gekend in de situatie vóór en na invoering van de nieuwe hoger onderwijswet WHW. Het is de bedoeling dat die wet nog dit jaar in werking treedt.

groting van de universitaire autonomie was de centrale doelstelling van de WHW en die blijkt goed uit de verf te komen. Op bijna alle onderzochte aspecten krijgen de universiteiten meer macht om het eigen beleid te bepalen. Op dit moment, zo blijkt uit het onderzoek, worden de Nederlandse universiteiten nog heel hoorlijk centralistisch bestuurd. De hoorlijkheid heeft bijvoorbeeld, in vergelij-

king met andere Europese landen, erg veel te zeggen over de manier waarop het budget besteed moet worden, over de studies die een universiteit mag aanbieden en over het personeelsbeleid. De regels op die gebieden zorgen ervoor, dat Nederland van de 16 Europese landen nu op de elfde plaats staat op de 'decentralisatie-ranglijst'. Alleen Oostenrijk, België, Frankrijk, Griekenland en (vooral) Denemarken zijn centralistischer ingesteld. De invoering van de WHW schuift Nederland in een klap naar de tweede plaats van de ranglijst. Als de wet de afgelopen vier jaar, tijdens de extreem lange voorbereidingsperiode, niet zo vaak was veranderd zou Nederland zelfs samen met Engeland bovenaan staan. Vooral de wens van de Tweede Kamer om greep te houden op welke nieuwe studies de universiteiten mogen beginnen heeft de autonomie beperkt. Op dat ene onderdeel zijn straks nog tien Europese landen soepeler dan Nederland.

Mc-Daniel heeft ook van 25 Amerikaanse universiteiten gegevens verzameld over hun autonomie ten opzichte van de overheid. Opvallend in die vergelijking was het verschil tussen het beeld dat vele universitaire bestuurders hebben over de mate van autonomie, en de werkelijkheid. Amerikaanse deskundigen gaan er altijd vanuit, dat de Europese universiteiten veel

meer aan de leiband van hun regering lopen. De studie van mc-Daniel leert, dat dat niet zo is.

Zo blijkt bijvoorbeeld dat in de Verenigde Staten de overheid veel meer regels stelt aan universiteiten die extra geld willen verdienen door opdrachtonderzoek of contractonderwijs. Europese universiteiten mogen verder meer zelf beslissen waar ze hun geld aan uitgeven en welke studies ze willen verzorgen.

Amerikaanse universiteiten hebben meestal meer vrijheid in het personeelsbeleid, in de manier waarop de universiteit wordt bestuurd en in de selectie van studenten.

Er zijn natuurlijk behalve die 14 aspecten nog meer formele en informele regels die de autonomie beperken, zo schrijft de promovendus. Deze criteria heeft hij echter ontleend aan een bekende studie uit 1986 van de Amerikaanse econoom Volkwein, over verschillen en overeenkomsten tussen de 50 staten van Amerika met eigen hoger onderwijs.

Het proefschrift van mc-Daniel, die werkzaam is op het ministerie van Onderwijs, verschijnt midden dit jaar en draagt als titel 'Policy instruments for higher education in the Western Europe of the future'.

HOP/Margriet van Lith

Allez Allah!

Gaarne wil ik deze gelegenheid benutten Allah te danken voor de Algerijnse coup die de machtsovername door de FIS vooralsnog voorkomen heeft. Die machtsovername, waarvan de dreiging nog steeds levensgroot is, vrees ik persoonlijk, omdat die het toch al flink brandend racistisch vuur in Frankrijk, waar de oorlogsmisdadiger Le Pen hoe langer hoe populairder wordt, zou kunnen doen oplaaien, en vandaar verder in Europa, waar de bruine damp de lucht behoorlijk aantast. Maar moet je als democraat de Algerijnse coup dan niet betreuren? Nee demo-sukkels, bezoek Iran en besef dat één A.H.-Erlebnis meer dan genoeg behoort te zijn geweest.

De toenemend geweldadige vreemdelingenhaat in de ons omringende landen heeft nu ook bij ons enkele primitieve geïnspireerd tot een heldhaftige aanslag op een moskee. Allah zij dank was de kennis en het bezit van explosieven van deze strijders voor volk en vaderland beperkt tot molotovcocktails. De schade bleef beperkt tot een paar kapotte ruiten. De politieke gevolgen waren meer ingrijpend. Mijn studiegenoot Hirsch Ballin zei niet dat hij "hevig verontwaardigd" of iets dergelijks was, nee, hij was "zeer gekwetst". Moet de oplettende lezer hieruit afleiden dat deze tot nog toe zo rotsvaste katholiek zich in het geheim tot de islam heeft bekeerd? Als dat zo is en de daders worden gepakt, dan moeten ze erop rekenen naar de normen van de koran te worden behandeld. Bij een aanslag op een moskee zal dat wel niet beperkt blijven tot het afhakken van de hand die de bom plaatste. Hirsch Ballin's partijgenoot Krayenbrink leek ook behoorlijk uit het veld geslagen. Hij opinieerde dat het "geweld tegen minderheden langzamerhand bedenkelijke vormen aanneemt". Het was nieuw voor mij dat er ook niet bedenkelijk geweld tegen minderheden bestaat. Maar ja, ik ben geen christen en kan wat toelaatbaar geweld tegen minderheden betreft dan ook niet bogen op zo'n rijk historisch verleden.

De verwarring des geestes lijkt in de andere regeringspartij nog grotere vormen te hebben aangenomen. Het VVD-kamerlid Fransen maakt zich vreselijk druk over de groei van de islamitische scholen. Dat thans slechts twee procent van de islamitische kinderen naar een islamitische school gaat en dat het fundamentalisme daarbij nauwelijks een rol speelt, zoals de ter zake deskundigen ogenblikkelijk wisten te melden, doet er mijns inziens volstrekt niet toe. Laten we inderdaad eens aannemen dat alle islamitische kinderen in Nederland fundamentalistische scholen zouden bezoeken, zou dat enige reden zijn in te grijpen in het volkomen legale gebruik wat aldus van het Nederlandse schoolrecht gemaakt wordt? Is vrijheid van godsdienst en onderwijs niet een goed liberaal principe, zolang aan zekere kwaliteitseisen van onderwijs voldaan wordt? Poogde de geachte (?) afgevaardigde met het stellen van de vraag in kwestie wellicht wat stemmen te werven onder de groeiende club xenofoben? Zo ja, dan verheugt het mij als liberaal geen lid te zijn van zijn partij.

Gelukkig valt het in ons land allemaal nog wel mee met de discriminatie, althans in vergelijking tot de ons omringende landen. En onze zorg voor de slachtoffers van discriminatoire en racistische praktijken is soms waarlijk indrukwekkend te noemen. De stichting '40-'45 wees op de recente Auschwitz-herdenking op de dringende noodzaak haar werkzaamheden te continueren voor derde-generatie oorlogsslachtoffers. Begrijpelijk, want anders heeft de stichting straks niets meer te doen. In dat licht bezien overigens weinig verstandig dat deze stichting nog steeds tussen de tweede en volgende generatie oorlogsslachtoffers van de goede en de slechte zijde discrimineert. Dat is in het bijzonder jammer voor mensen als schrijver dezes, die van beide kanten zouden kunnen trekken en dan ook nog in beide categorieën generaties. Als kind werd ik vanwege mijn Duitse moeder voor mof gescholden, terwijl ik toch van vaderszijde eerder, om met Louis Davids te spreken, een kleine Brammie was. Een regelrecht Croiset-geval kortom. Anders dan Croiset ben ik echter helemaal niet voor het verbieden van toneelstukken, zelfs al zouden ze werkelijk anti-semitisch van aard zijn. Wat mij betreft mag je moreel "kwetsen" zoveel je wilt. Maar je mag geen geweld plegen, daartoe aanzetten of partijen oprichten die zich ten doel stellen de overheid op ethnische gronden te laten discrimineren. Hetzelfde geldt voor private burgers in de handelingsfeer. De bakker mag me "ene Hollandse drekzak" noemen, maar hij mag mij om die reden niet weigeren een brood te verkopen; en over "Hollandse drekzakken" gesproken: laat mijn weersinwekkende studiegenoot Janmaat roepen wat hij wil, maar verbiedt z'n partij nog voordat de FIS alsnog de macht veroverd heeft!

Nico Roc

portwinkelketen sponsort Nederlandse studentensport

portende studenten krijgen tien procent korting

Vanaf 1 februari ontvangen alle sportkaarthoudende studenten tien procent korting bij de 40 filialen van de landelijke sportwinkelketen 'Perry Sport'. De Nederlandse Studenten Sport Stichting (NSSS), de overkoepelende organisatie waar alle universitaire sportraden bij zijn aangesloten, sloot daarvoor een contract af met de bekende sportwinkel, onderdeel van het Vendex-concern.

het contract heeft een looptijd van drie jaar. Naast de korting op de aanschaf van sportartikelen voor de ruim 60.000 bij de NSSS aangesloten leden ontvangt de stichting zelf jaarlijks een bedrag van 10.000 gulden in ruil voor reclameactiviteiten. Verder is Perry Sport voor de komende drie jaar een raamsverbinding aangegaan met de grote Nederlandse Studenten Kampioenschappen (GNSK). De organiserende universiteit, dit jaar is dat de Technische Universiteit Delft, aan een bedrag van 25.000 gulden gemoet zien. In Groningen loopt de kortingsactie al sinds september 1991. Na het afsluiten van een

plaatselijke overeenkomst, bracht de Groningse universitaire sportraad, de ACLO, de NSSS in contact met het sportartikelenconcern. Volgens Chris van Gelderen van de NSSS was de koop daarna snel beklonken. "Bij Perry Sport waren ze enorm happig om landelijk met ons in zee te gaan. Er zitten voor beide partijen alleen maar voordelen aan. Zij krijgen een hoop nieuwe klanten en wij hebben de garantie dat we de komende drie jaar zeker een GNSK kunnen organiseren." De kortingsactie loopt al vijf maanden in het Groningse Perry Sport-filiaal. "De actie is hier een gigantisch succes," vertelt

verkoopmedewerkster Ina Griep. Hoewel ze niet beschikt over exacte cijfers, merkt Griep de toeloop van studenten aan de kassa. "Zelfs als er iets gekocht wordt voor drie gulden vijftien negentig laten studenten hun sportkaart zien. Het gaat soms om kleine bedragen maar in een jaar kan dat behoorlijk oplopen." De korting van tien procent geldt voor alle artikelen, zelfs afgeprijsde, maar is niet van toepassing op reparaties en onderhoud en op de verhuur van wintersportartikelen.

Alfred Kazemier/UK

Bladeren

Bart Brouwers

Veto!

De rector van de universiteit van Leuven (België) heeft zichzelf vorige week in het centrum van de aandacht geplaatst. Daar was hij overigens niet op uit, maar door een wat drieste actie gebeurde het wel. De reden: de inbeslagname van bijna de volledige oplage van het universiteitsblad 'Veto'. Volgens de rector had dat blad in zijn editie van 20 januari een blasfemische tekst op de voorpagina staan waarin Moeder Theresa werd afgespiegeld als een soort sekssymbool. Een passage: 'Daarom gaan alle Indische bedelaars plat voor haar: om een beetje onder haar sari en zo naar steeds meer heen te kunnen kijken'. De redactie van Veto heeft zich inmiddels gehaast uitgebreide verontschuldigingen aan de lezers aan te bieden. Maar daarnaast ook een woord van afgrijzen over de actie van de rector, waarvan de redactie vreest dat die het einde van de openheid inluidt. Het blad Veto is in het verleden al vaker met censuur geconfronteerd, maar de laatste jaren ging het weer beter met de openheid en de tolerantie aan de Leuvense universiteit. De redactie vermoedt nu dat er enkele hardliners ('Opus-Dei-watchers') actief zijn, die dossiers aanleggen van alle publikaties die het katholieke profiel van de instelling zouden kunnen ontsieren.

Deze informatie wordt vervolgens door- gespeeld naar de kardinaal of gaat zelfs rechtstreeks naar het Vaticaan. "Onder- tussen leeft bij de academische wel de vrees dat de kerk die doorgesaste infor- matie op een voor de KU Leuven schadelij- ke manier zal gebruiken", zo schrijft een van Veto's redacteurs. De redactie stoort zich met name aan de manier waarop be- paalde personen menen te mogen bepalen of een stuk de morele en journalistieke normen overschrijdt. Terecht. (Veto)

Profiel

Er is nog een universiteit die in de knoop zit met haar profiel, zij het dat het nu niet om een katholieke gaat (hoewel: ook Nijme- gen is bezig met een heroverweging van de beginselen) en dat ze in Nederland gelegen is. De Vrije Universiteit (in Am- sterdam) maakt volgens onze minister van onderwijs onvoldoende ernst met haar profilering als bijzondere instelling. Hij leidt dat af na een blik op de nieuwe studierichtingen aan de VU. De christelijke signatuur lijkt er daarbij nauwelijks wat toe te doen. Volgens Ritzen zouden de confessionele traditie en de christelijke signatuur juist bij de instelling van nieuwe studierichtingen een rol kunnen spelen. "Wanneer echter het rijtje van nieuwe studierichtingen vanuit die invalshoek wordt benaderd, blijkt geen sprake te zijn van een dergelijke afweging", aldus de minister. Enkele van de nieuwe opleidin- gen: bedrijfswetenschappen en informati- ca, bedrijfsantropologie, bedrijfsrecht en milieuwetenschappen. (Ad Valvas)

Salaris

Verschillen tussen hbo'ers en academici vervagen. Er woedt al enige tijd een dis- cussie over de vraag of het hoger be- roepsonderwijs en de universiteiten niet beter simpelweg zouden kunnen fuseren. Maar ook vanuit de praktijk van het be- drijfsleven komen nu signalen die in die richting wijzen. Het hoofd van de afdeling personeel en organisatie van melkboer Campina/Melkunie verkondigde vorige week in Wageningen dat zijn bedrijf bezig is de aanvangssalarissen van de twee groepen te nivelleren. Nu bestaat er nog een verschil van ongeveer 5000 gulden bruto per jaar. Overigens pleitte deze man niet voor een fusie. Volgens de Campina- baas heeft namelijk elke kant zijn voor- en nadelen. academici falen aanvankelijk op het gebied van sociale vaardigheden en organisatiebegrip. Hbo'ers zijn beter in het snel iets aanpakken, maar moeten het weer afleggen tegen de academici als het gaat om het opstellen van probleemdefi- nities en het lange termijndenken. Bo- vendien zijn academici volgens deskundi- gen ouder, rijper en daardoor vol levens- ervaring. Nog nooit van Ritzen gehoord zeker? (WUB)

Kringloop

De Universiteitsraad in Utrecht heeft de knoop doorgehakt. Voor alle vergader- stukken (per jaar een slordige half miljoen vellen op A4-formaat) gaat de raad ge- bruik maken van kringlooppapier. Dat is gebeurd na lang aandringen van een van de raadsfracties, PSO. Deze partij wil ook

de faculteiten milieubewuster maken. PSO heeft eveneens gevraagd om kringlooppa- pier in de kopieerapparaten en gescheiden inzameling van oud papier. (U-blad)

PGO

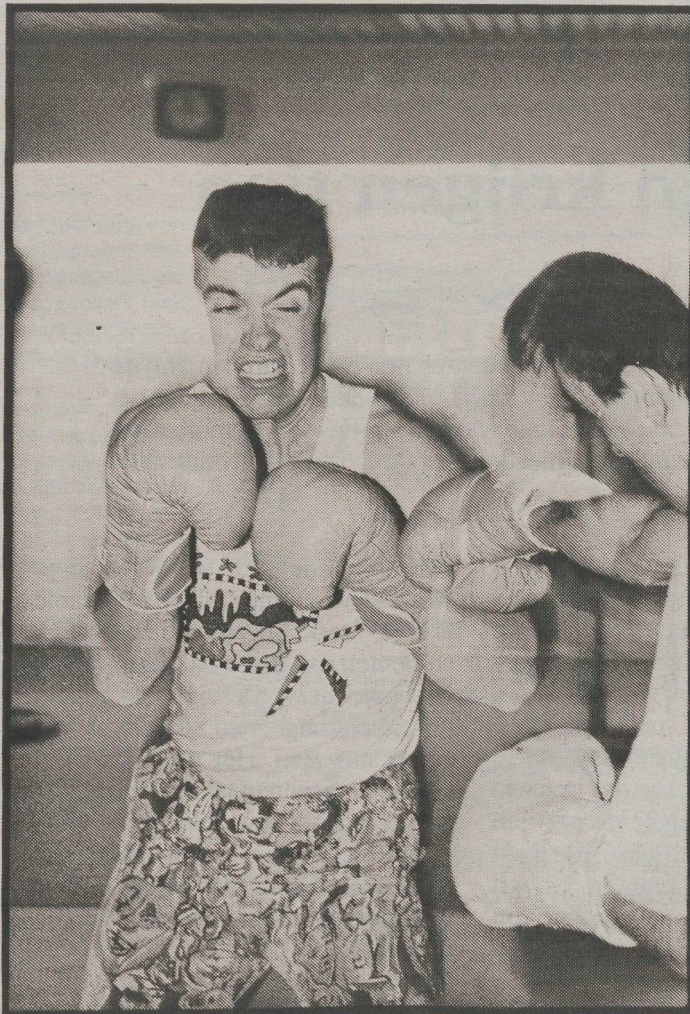
Aan de technische universiteit van Twente blijft het rommelen op onderwijsgebied. Konden wij onlangs nog melding maken van een heuse forumdiscussie over het wel en wee van het PGO-systeem, waarbij geen enkele gast uit Maastricht was uitgeno- digd, maar wel iemand van de 'PGO- vriendelijke katholieke universiteit Nijme- gen', nu is er dan een volledige PGO- pa- gina ingeruimd in het Twentse universi- teitsblad. En - ere wie ere toekomt - nu staat de RL in de schijnwerpers. Onder het motto 'het goede voorbeeld' mag profes- sor Henk Schmidt (onderwijsontwikkeling en onderwijsresearch) het oosten van het land uitgebreid voorlichten over de won- dere wereld van het probleemgestuurd onderwijs. "Geen wondermiddel, maar wel een manier om het rendement om- hoog te krikken", aldus Schmidt. Ook U- raadslid Maria Ohoioeloen mag haar zegje doen. Ze zegt wel enige barsten te zien in het Maastrichtse onderwijssysteem, maar komt toch tot de conclusie dat het PGO het boegbeeld van de RL moet blijven. "On- derwijs dat studenten centraal stelt is on- danks alles beter dan onderwijs dat niet verder komt dan de stokpaardjes van de docenten." (UT-nieuws)

Het knock-out zweet

Geconcentreerde en verbeterde gezichten, veel gebijt en af en toe een kreun. Vier jongens in geblokte en gebloemde boxershorts dansen op blote voeten om elkaar heen. "Kin op je borst, denk om je dekking, goed bewegen en sportief blijven hè, niet te hard die stoten," roept de vijfvoudig Nederlands kampioen zwaargewicht Leo Gerards (58), zijn pupillen toe.

Echt druk is het niet op de wekelijkse training van het studentenboksen, vrouwen zijn er al helemaal niet te bekennen. De trainer vindt dit niet uitzonderlijk; boksen is niets voor vrouwen. "Er komen wel eens studentes op de training, maar na een paar keer zijn ze alweer verdwenen." Zijn leerlingen delen deze mening: "Vrouwen kunnen natuurlijk wel boksen, maar dan niet als 'sparring-partner' van de jongens." Voor hen gelden immers andere spelregels, stoten op de borst zijn niet toegestaan. Boksen is voor alles een "gentlemen-sport". Echte bokkers zijn geen agressieve, ruige lefgozers, maar "heren". Zulke "gentlemen-bokkers" zijn in de bokswereld steeds moeilijker te vinden. "Op de meeste boksverenigingen heerst zo'n macho-cultuur," verteld een vierdejaars rechten uit eigen ervaring. "Je wordt meteen de ring in geduwd, hier let men erop dat de strijd normaal en eerlijk verloopt. Je leert jezelf te beheersen". Voor "stoten onder de gordel" en rancunes is onder leiding van Gerards geen plaats, maar daar hebben de studenten ook weinig last van. Daarom heeft hij er veel plezier in om juist met studenten te trainen. "Zij vinden het nog erg als ze per ongeluk iemand op het gezicht raken." Blessures komen nauwelijks voor. De leerlingen mogen dan ook niet op elkaars hoofden mikken. Slecht één keer is het voor gekomen dat in het heetst van de strijd een tand door de lip werd geslagen.

De jongens bereiden zich inmiddels voor op het echte werk. In een mooie grote zaal met spiegelwand en judo-matten springen ze tuitje en meppen ze tegen boksballen. Men traint niet in een echte boksring. Er wordt hier immers geen wedstrijdmentaliteit gekweekt, al zit er wel "mooi talent tussen", vindt Gerards. Maar wie niet in de ring wil, hoeft dat ook niet.

(Foto Nelis Tutkey)

De studenten hebben zeer bewust gekozen voor het boksen. "Omdat het zo'n primaire sport is, met een primitieve manier van strijden; twee tegenstanders die zonder hulpmiddelen moeten uitmaken wie de sterkste is", vertelt de afgestudeerd jurist Gunnar Bisschoff. "Daarbij komt dat het een complete sport is, je hebt er van alles bij nodig: conditie, techniek, concentratie en incasseringsvermogen." Edgar de Mil, vierdejaars medicijnen, ziet het boksen als het in spelverba- beoefenen van een krachtsport. En dat is veel leuker dan in een- tje aan al die apparaten trekken. Dat het ook een sport zou kunnen zijn waarin je je agressie lekker kan botvieren, durft Jon, een vierdejaars rechten, eigenlijk niet toe te geven. "Maar laat ik zeggen dat je je energie er goed in kwijt kunt."

Na de warming-up, kan het echte trainen beginnen. Oppers- concentratie beerst alom. Nergens wordt gelachen of gepra- Een leerling houdt zijn handschoenen omhoog en de ander- mikt erop. Zo raak je gewend aan de grote snelheid waarm- stoten op je af kunnen komen. Daarna worden een aantal variaties van stoten doorgenomen. Steeds vuurt de ene leerling een serie dezelfde stoten af op de ander. Het is echt afzien voor de leerlingen. De stoten incasserende student is na vijf minuten bijna net zo buiten adem als de "aanvallende" partij.

Veel tijd om even bij te komen wordt hen echter niet gegun- want dan staat "sparren" op het programma. De tegenstanders slaan eerst vriendschappelijk met hun handschoenen tegen elkaar ten teken van het begin van de strijd. De stoten die volgen zien er heel wat minder vriendel- uit.

Ook de trainer werpt zich nu in de strijd met op zijn heupel een half afgezakte trainingsbroek en zijn immense banden verstoep in enorme handschoenen. Een vuist zorgt voor de dekking van zijn korte, maar zeer gezette lijf. Met de ander neemt hij de jongens één voor één "onder handen", terwijl tussen de klappen door nog tijd vindt om zijn pupillen aanwijzingen te geven: "Goed bewegen, lekker blijven dansen".

Chris van der Grint

Weinig animo voor schrijfvaardigheidscursus: "Dat hebben we toch al op het VWO gehad"

Helft van studenten beheerst Nederlands onvoldoende

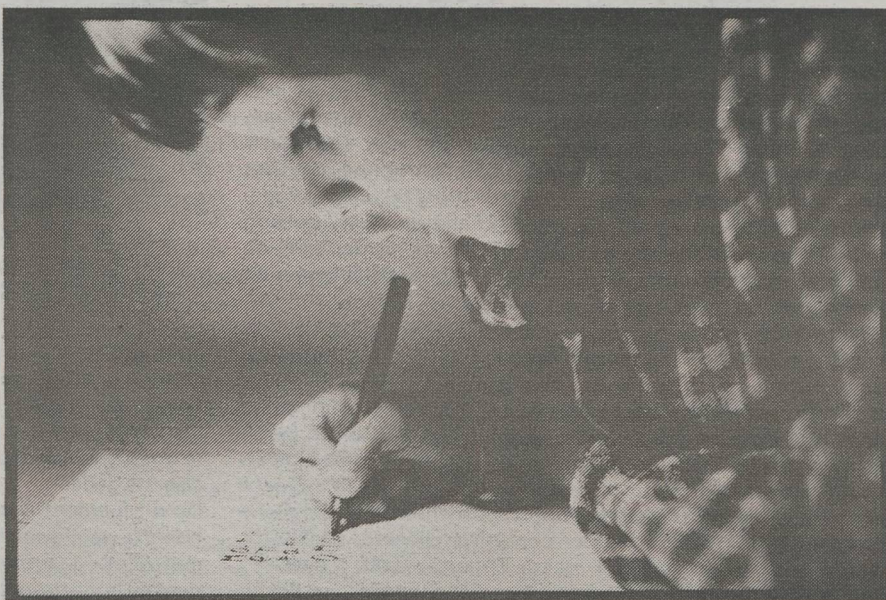
Financieën of financiën? Waarschijnlijk is geld de reden dat er nog maar drie aanmeldingen binnen zijn bij het talentencentrum Worldneth voor de remedie schrijfvaardigheidscursus Nederlands. Deze gaat volgende week dinsdag van start. De cursus kost f200,- en is bedoeld voor eerstejaars economiestudenten die moeite hebben met het schrijven van een overzichtelijke tekst. En die zijn er genoeg, want vijftig procent van de propedeusestudenten haalde een onvoldoende voor een eerste schrijfpdracht.

Graag had ik nog wat juristen behandeld, maar daarvoor is mijn bestek te kort", heeft een student een paar jaar geleden zijn opstel. De schrijfvaardigheid van de gemiddelde rechtenstudent is er sindsdien weinig op vooruitgegaan. Maar ook het merendeel van de toekomstige economen, gezondheidswetenschappers en medici op de Tien-voor-taal-trofee niet winnen. Bij de faculteit Gezondheidswetenschappen was dit tot nog toe geen reden voor actie. Phia Breevoort, voorlichtingsfunctionaris bij bureau onderwijs: "We geven wel een cursus Nederlands, maar die is bedoeld voor buitenlandse studenten. De verslagen en jaarwerkstukken die Gezondheidswetenschappers moeten schrijven worden wel nagekeken op schrijffouten en stijl. Waarschijnlijk wordt op deze faculteit vanuit gegaan dat iemand die een academische studie volgt het Nederlands goed beheerst."

Op de medische faculteit is er vroeger wel eens nagedacht over het invoeren van schrijfvaardigheidsonderwijs. Hetty Snel werkt bij de onderwijscoördinatiecommissie: "Een paar jaar geleden is er een nota geschreven die uitlegde hoe je zoets opzet, want er is toch behoefte aan dergelijk onderwijs. Het zou niet slecht zijn als deze studenten het Nederlands wat beter zouden beheersen. Ze moeten later toch een goed wetenschappelijk artikel kunnen schrijven."

De juridische faculteit heeft de klachten over de geringe schrijfkwaliteit van studenten ter harte genomen.

Al twee jaar geleden oefenden rechtenstudenten hun taalbeheersing alleen maar voor het schrijven van de verplichte juridische opstellen. Docenten klaagden dat er nog maar veertig procent van de studenten nauwelijks een goed lopende zin kon produceren, laat staan een verhaal met een behoorlijke structuur op papier zetten. Het voorstel van de studierichtingscommissie werd er een start gemaakt met schrijfvaardigheidsonderwijs. Sinds september vorig jaar is schrijfvaardigheid een apart onderdeel van het totale onderwijs op de propedeuse geworden. In het practicum 'Methoden' wordt aandacht besteed aan het analyseren en samenvatten van juridische teksten en het schrijven van juridische opstellen. Zit er al verbetering in de taalbeheersing van rechtenstudenten? Jaap Hage, coördinator van het practicum, heeft een diplomatiek antwoord: "Het schrijfvaardigheidsonderwijs aan deze faculteit is nog volop in ontwikkeling. Ik durf nog geen conclusies te trekken. We zijn er nog maar zo'n korte tijd bezig dat de gegevens nauwelijks betrouwbaar zijn. Binnenkort moet er een serieuze evaluatie plaatsvinden." De studenten hebben op hun houtje al wat geëvalueerd: "Bij dit practicum is me niets nieuws verteld," zegt een eerstejaars student. "Al die dingen hebben we op de middelbare school ook al gehad." Toch had hij voor zijn eerste 'toets' twee. "Maar dat kwam door het nakijken. Daar is iets mis gegaan." Omdat de studenten bij het nakijken van de opstellen niet altijd even objectief zijn, worden de opdrachten van het practicum met behulp van een speciaal daarvoor vervaardigde handleiding nagekeken. Wie een vraagstuk vergeet kan een tien voor interpunctie

"Jong geleerd wil nog niet alles zeggen. (Foto Nelis Tutkey)"

wel vergeten. Deze fout kost de student twee volle punten. Degene die tien keer 'werdt' schrijft in plaats van 'werd' haalt voor het onderdeel spelling een nul. En wie zijn tekst vol lange en complexe zinnen heeft staan krijgt een onvoldoende voor de stijl.

Jaap Hage geeft toe dat deze wijze van beoordelen nog niet helemaal waterdicht is. Mensen die in een vlotte stijl een helder betoog op papier zetten, kunnen door het systematisch vergeten van komma's en een aantal spellingsfouten toch een onvoldoende voor de schrijfpdracht krijgen. Anderen die de spellingsregels beter beheersen, glippen ondanks hun slechte argumentatie toch door de mazen van het net en krijgen een voldoende.

Kan hij een voorbeeld aanhalen van een slechte tekst? Hij aarzelt: "Ik wil niemand tegen de schenen trappen. Maar aan een belabberde tekst kun je in ieder geval geen touw vastknopen." Sommige opstellen schijnen zelfs zo slecht te zijn dat het niet uitmaakt of je ze van voor naar achter, of van achter naar voren leest.

Triest-komisch

Sinds een paar jaar wordt er op de economische faculteit gewerkt aan de herprogrammering van het onderwijs. De bedoeling was om generalisten of breed georiënteerde specialisten af te leveren. Daarom krijgen ook aanstaande economen nu schrijfvaardigheidsonderwijs. Ingrid Wijk, secretaris van de eerstejaarswerkgroep: "We waren van mening dat schrijfvaardigheid veel stelselmatiger en explicieter aan de orde moest komen. Kennis is makkelijk te toetsen, maar iemand moet toch ook andere vaardigheden bezitten."

Studenten krijgen in het eerste blok naast hun gewone blokboek het blokboek 'Schrijven'. Hierin staat uitgelegd hoe je een goed essay moet schrijven. In de tweede helft van dat blok krijgen ze een oefenboek en moeten ze een schrijfpdracht maken. De tutor kijkt de opdrachten vervolgens na en bespreekt ze in de groep. De resultaten van de eerste schrijfpdracht waren voor blokcoördinator Hans Kasper een tegenvaller: "Het is gewoon triest-komisch om te zien hoe studenten teksten kunnen schrijven zonder alinea's of met

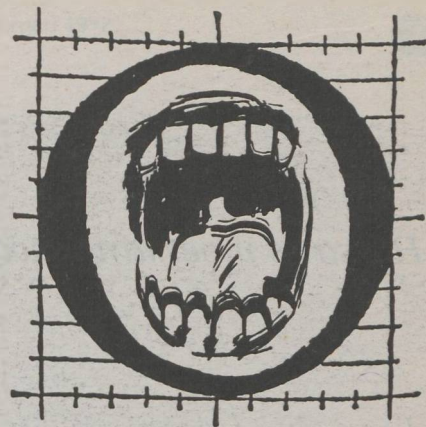
conclusies die helemaal niet aansluiten op de tekst. En dat terwijl ze gebruik kunnen maken van het cursusboek 'Schrijven'." Studenten reageren laconiek: "Och, dat hebben we toch gehad op het VWO. Ik vind dat schrijfvaardigheidsonderwijs een beetje overbodig," zegt een meisje. Zij hoorde tot de gelukkige vijftig procent die voor de eerste schrijfpdracht wel een voldoende heeft gescoord. Een andere studente die niet tot de gelukkigen behoort: "Ik schreef gewoon zoals ik denk of zoals we in de onderwijsgroep praten." Later, toen ze het blokboek 'Schrijven' toch maar eens had ingekeken, ging het ineens een stuk beter.

Op slecht schrijven staat echter geen sanctie. Als een student de toetsen economie, statistiek en wiskunde heeft gehaald, kan hij met een onvoldoende voor schrijfvaardigheid voorwaardelijk over naar het tweede jaar.

Worldneth

Misschien had men op de economische faculteit al voorzien dat de eerste resultaten van het schrijfvaardigheidsonderwijs niet zo denderend zouden zijn, want het talentencentrum Worldneth is al afgelopen zomer benaderd voor het geven van een extra cursus Nederlands. Tot nu toe loopt het nog geen storm. Er zijn pas drie aanmeldingen, terwijl de cursus pas van start kan gaan als er tien deelnemers zijn. Lisette Goluke, docente Nederlands denkt dat de prijs van f200,- die de deelnemers zelf moeten betalen een grote rol speelt. "Maar het kan ook die houding zijn dat ze op de middelbare school al genoeg Nederlands hebben gehad. Onzin, op elke cursus leer je wel iets nieuws. Zeker omdat ik werk met teksten uit hun vakgebied. Ik ben van plan om aan de hand van actuele kranteteksten die betrekking hebben op economie schrijfpdrachten te geven waarbij gelet wordt op tekstanalyse en argumentatie. Natuurlijk ook op spelling, maar dat is niet het voornaamste." Eigenlijk had de cursus al moeten beginnen. Belangstellenden kunnen zich nu nog vóór 11 februari aanmelden.

Judith Kuijk

A Point

©August Magirus

De culinaire reputatie van de Verenigde Staten van Amerika berust op de feilloosheid waarmee haar inwoners de allerbeste ingrediënten grondig weten te verpesten. Het beste vlees ter wereld bakken ze tot schoenzool, en het allerbeste graan wordt tot voorverpakte en gesneden stopverf verwerkt. Maar op één gebied zijn Amerikanen meesters: het ontbijt, en dat weten ze zelf ook. Dat zag ik toen ik vanmorgen op de wc de inleiding van het hoofdstuk "Pancakes and Dumplings" van de eerste druk van The New York Times Cook Book zat te lezen. Deze keukenbijbel van de betere standen wordt hier ongewoon lyrisch:

"There is an antique German maxim which states, in effect, 'In the morning it is best to dine like a king, at midday like a prince and in the evening like a pauper.' The thought is sound, and the best of it may be the reference to the matutinal meal, for a well-rounded breakfast makes the noblest foundation for a day. Breakfast is a pleasure too frequently ignored through haste or other mundane considerations. There is nothing that can gladden an appetite more than pancakes, particularly in winter. Slathered with butter and served hot from a griddle, with a steaming pot of freshly brewed coffee or neatly steeped tea, they are an available luxury. They are, of course, even better of a weekend, when the first meal of the day may embrace the noon hour."

Taal om ouderwets trek van te krijgen! Vooral dat "slathered with butter" zet de speekselklieren aan het werk (spreek het maar eens uit!). Wat Amerikaanse slenzen zo lekker maakt, is de toevoeging van bakpoeder aan het beslag.

Karnemelkslensjes zijn mijn favoriet. Nu ik toch al uit het NYT kookboek heb geciteerd, kan ik net zo goed dat recept ook plagieren. Meng 1 1/2 cup fijn maïsmeel (geen maïzena, maar fijn polentameel, bij een Turkse of Italiaanse winkel te koop; neem anders alleen tarwebloem), 1/4 cup tarwebloem, 1 theelepel zout en 1/2 theelepel bakpoeder, en roer er 2 cups karnemelk en twee eieren door, en 1/4 cup gesmolten boter (zonder boter kan ook). Cups en theelepels zijn inhoudsmaten en familie van de gallon. 1 gallon = 4 quarts = 8 pints = 16 cups = 128 fluid ounces = 256 tablespoons = 768 teaspoons. 1 imperial gallon (niet te verwarren met de Engelse) is 4,405 liter, dus een cup is een dikke kwart liter. Leve het metrieke stelsel!

Verhit koekepan of bakplaat (dat is die griddle) en bak van het beslag pannekoekjes van een centimeter of vijf diameter. Serveer ze "slathered with butter", geef er krokant gebakken spek bij, en zet suiker en jam op tafel. Iets typisch Amerikaans dat helemaal "gladdens the appetite" (hoe verzint iemand het!), is abornstroop (hickory syrup). Die vindt u misschien bij een delicatessenwinkel. Pure abornstroop is heel duur, minstens vijftientig gulden voor een kwart liter. Maar dat spul is verrekte lekker, en als ik me iets bij een noble foundation for a day zou moeten voorstellen, is dat het. Of het een available luxury is, moet u zelf maar uitmaken.

Huisarts moet lange wachttijden bij oogarts oplossen

“Een oogarts moet een beetje neurotisch zijn”

Wie nu een afspraak met de oogarts maakt, kan over een half jaar op zijn spreekuur komen. Niet echt een ideale situatie. De werkdruk van oogartsen wordt steeds groter en de patiënten klagen steen en been of kopen zonder de deskundige medicus te raadplegen een bril bij de opticien.

Onoplosbaar is het probleem van de lange wachttijden echter niet, vertelde de hoogleraar oogheelkunde, prof. dr. W. Lamers tijdens zijn afscheidsrede eind januari. Wanneer er meer basisartsen tot oogarts worden opgeleid, en ook de huisartsen zich meer in het menselijk oog gaan verdiepen, zullen de wachtlijsten weer op een normale lengte komen.

Hij komt niet uit een familie van oogartsen, chirurgen of internisten, maar uit een Venloos geslacht van zakenmensen. Zijn keuze voor geneeskunde was dan ook zeker niet erfelijk bepaald, maar zij werd ook niet ingegeven door een onweerstaanbare innerlijke drang om mensen te gaan helpen. De vertrekkende hoogleraar in de oogheelkunde, prof. dr. W. Lamers grinnikt. Hij gelooft niet in een “heilige ingeving van boven, of in een begenadigd studeren”. Elke studie kan volgens hem leuk zijn. Als hij nu weer moest kiezen zou hij niet eens weten of zijn oog weer op geneeskunde zou vallen. Natuurkunde is bijvoorbeeld toch ook heel spannend. Ook al heeft hij altijd met plezier als oogarts gewerkt, het waren toch toevallige omstandigheden die hem eind jaren veertig de medische hoek in duwden. Als gymnasiast op het Thomascollege van de paters Augustijnen in Venlo bleek dat hij voor een religieuze opleiding niet in de wieg was gelegd. De woorden van de kerkvader Augustinus, die zowel de internen als de externen (waartoe de jonge Lamers behoorde) met de paplepel kregen ingegoten, gingen meestal het ene oor in en het andere weer uit. De gezellige bridge-drives die zijn klas organiseerde, konden wel op zijn volledige aandacht rekenen. Hetzelfde gold voor het vak biologie. Daarvoor had hij een zwak, maar omdat medicijnen wat praktischer leek en bovendien veel vrienden voor die studie kozen, besloot ook de scholier Lamers de medische wereld in te gaan.

Brilleboeren

Een mager winterzonnetje valt zijn werkkamer in Noorbeek binnen en werpt wat meer licht op de talloze boeken die keurig langs de wanden staan. De schemerlampen gaan uit en de thee wordt binnengebracht. Terwijl de pc zoemt, vertelt de oogarts vanuit zijn luie stoel, die hij steeds door een kleine voetbeweging van links naar rechts beweegt, rustig verder. “Ik wilde graag met mijn handen bezig zijn en dacht daarom aan chirurgie. Maar dat is zo’n uitgebreid specialisme, daar verdrink je in.” Uiteindelijk koos hij voor een klein onderdeel binnen de chirurgie: de oogheelkunde. Dat oogartsen soms weinig vleidend brilleboeren werden (en worden) genoemd, had geen invloed op zijn keuze. “Ze noemen chirurgen toch ook slagers. Die benamingen zeggen meer over de mensen die ze in de mond nemen dan over de specialisten. Ik heb mij als oogarts in ieder geval nooit minder gevoeld dan welke andere specialist ook.

“Natuurlijk vond ik het wel eens vervelend als ik die verhalen hoorde over de hartspecialisten; de godheden van de tegenwoordige tijd die, met alle respect voor hun werk, toch ook maar gewone horlogemakers zijn. Zij krijgen veel meer geld voor onderzoek dan wij. Maar het hart is nu eenmaal een apart orgaan dat veel

aandacht krijgt in de media en van patiëntenverenigingen.” Het “fijnere chirurgische werk” trok Lamers aan. “Een oogarts moet altijd op de kleintjes letten.” Hele kleine afwijkingen waarvoor een internist zijn schouders ophaalt, zijn voor de oogarts tekenen van aandoeningen van het oog. Het plezierige is wel dat de oogarts die kleine afwijkingen door de grote technische vooruitgang van de laatste jaren ook letterlijk kan zien. Hij kan het oog van binnen onderzoeken, terwijl een internist bijvoorbeeld de kwaal moet afleiden uit laboratoriumuitslagen, hartfilmpjes en röntgenfoto’s.

Wachtlijsten

Ondanks de stormachtige technische ontwikkelingen binnen de oogheelkunde, waardoor het oogonderzoek sneller en beter gebeurt en aandoeningen als staar met succes behandeld kunnen worden, groeien de wachttijden voor patiënten. Op dit moment heeft Nederland één oogarts op de 45.000 mensen. (Een Belgische of Duitse oogarts heeft minder potentiële cliënten: 25.000 tot 30.000.) Wie nu een afspraak met de oogarts maakt, is over een half jaar pas aan de beurt. Lamers is hier niet gelukkig mee, liet hij in zijn afscheidsrede eind januari weten. Onoplosbaar is het probleem van de lange wachtlijsten echter niet. Sowieso moeten er meer basisartsen tot oogarts worden opgeleid, vindt Lamers. De eerste stap daarvoor is al gezet. “Eind 1991 heeft het rijk twee miljoen extra ter beschikking gesteld voor acht opleidingsplaatsen waardoor het totaal op ongeveer tachtig uitkomt. Iedere universiteit heeft er nu een plaats bijgekregen.” Dat andere specialismen vaak beter in hun opleidingsplaatsen zitten en soms zelfs kampen met een overschot (zoals interne geneeskunde een aantal jaren geleden) is volgens Lamers geen bewijs dat oogheelkunde systematisch wordt achtergesteld.

Iemand opleiden kost niet alleen geld, maar ook veel “inspiratie en tijd”. Een chirurg die aan een ziekenhuis is verbonden kan wel vijf assistenten onder zich hebben. Het opleiden is een onderdeel van zijn taak waarvoor hij wordt betaald. Oogartsen functioneren nog vaak buiten het ziekenhuis in hun eigen praktijk. Zij kunnen wel een assistent in dienst nemen, maar daar hebben ze de eerste tijd meer last dan plezier van. “Het kost veel tijd en geld en dat kan niet iedereen opbrengen.”

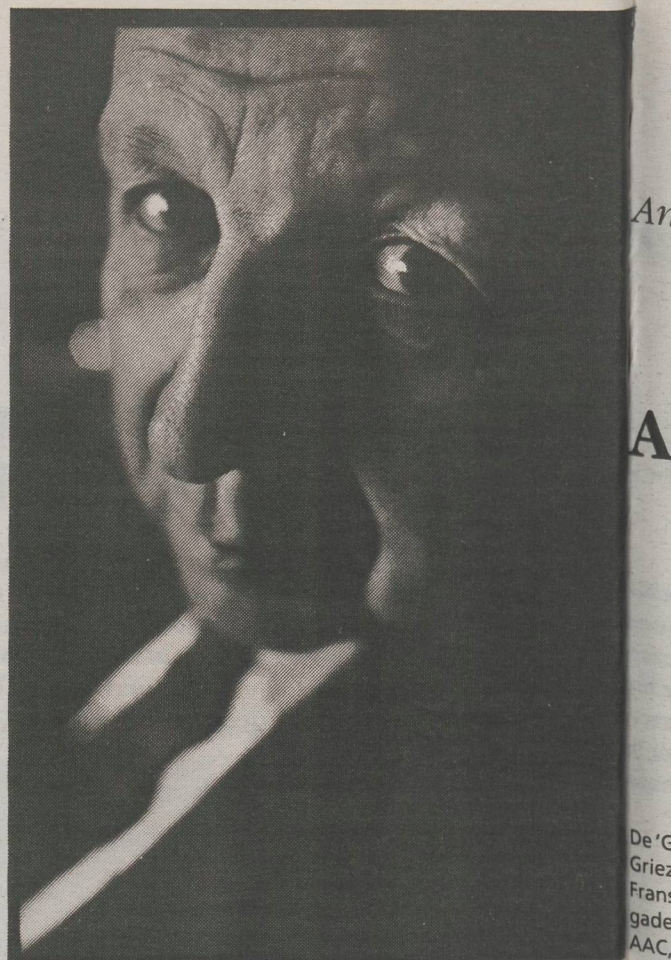
Het tekort aan oogartsen is echter niet de enige oorzaak van de lange wachtlijsten. Het probleem ligt complexer, vertelt Lamers. Door de vergrijzing van de bevolking is niet alleen het aantal mensen dat een beroep doet op de oogarts groter geworden, maar zijn ook de klachten ingewikkelder. “De oogheelkunde is sterk veranderd. Oudere patiënten behoeven vaak meer oogheelkundige zorg. Staar bijvoorbeeld is een typische aandoening die zich vooral op oudere leeftijd voordoet. De huidige oogarts is dus veel meer met pathologie bezig dan met het aanmeten van brillen.”

Lamers verwacht dat de werkdruk van de oogarts en de irritaties van de wachtende patiënten grotendeels zullen verdwijnen wanneer de huisarts een deel van het (eenvoudige) oogheelkundig

(Wanneer lag daar het laatste neonaatje aan de helse machine?) De echte publieke discussie over medische ethiek gaat niet over dat ietsje pietsje medische technologie, maar over waarom ik volhard in ongezond gedrag en mijn buurman de hele lading medicijnen ongeslikt in de asemmer (nota bene) flikkert. Tegen een beetje meer Dunning zijn wij niet gekant, zal ik maar zeggen. Die paar ethici, die er zijn maken - als het goed is - geen regels (ik durf het haast niet te zeggen, maar dat doen wij), zij helpen - als het goed is - redeneren. Iets hebben zij met de filosoof gemeen.

In Stelling

De praktische medische ethiek ‘in de kliniek’ wordt - bij gebreke van voldoende ethici - vrijwel geheel door medici ingevuld, ook al is ook dat niet steeds een opmonterende gedachte. De gelaakte ‘ethische commissies’ die voor het overgrote deel uit niet-ethici bestaan kunnen - als het goed is - niet plaatsvervangend beslissen, maar dekken met hun consulten nog niet een miniemste fractie van de medisch-ethische besluitvorming. Hoe ongaarne ik het ook zeg: de beoogde deportatie van de ethici zou hoogstwaarschijnlijk

Prof. dr. W. Lamers: “De huidige oogarts is veel meer met pathologie bezig dan met het aanmeten van brillen.” (Foto Nelis Tutkey)

werk zou overnemen. Hij zou dan na een kort onderzoek moeten kunnen constateren of een oog “pluis of niet pluis” is. Is “pluis” dan stuurt hij de patiënt door naar de opticien die een aanmeet (“dat kunnen die mensen goed, dat hoeft de oogarts niet te doen”), is het oog “niet pluis” dan wordt er een beroep op de oogarts gedaan.

Op dit moment is dat nog niet mogelijk omdat de gemiddelde huisarts weinig van het menselijk oog en zijn mogelijke afwijkingen weet. Maar intensieve aandacht voor de oogheelkunde, zoals de huisartsenopleiding kan daar verandering in brengen. Maastricht zijn we al begonnen met een project waarbij twee huisartsenbegeleiders met hun assistenten betrokken zijn. Het blijkt dat zo’n intensieve oogheelkundige opleiding haalbaar is, zit het er dik in dat het initiatief ook elders wordt overgenomen.

Neurotisch

Oogheelkunde was een goede keuze, vindt Lamers achteraf, want zijn vak bleek prima te passen bij zijn karakter. “Ik ben een beetje neurotisch aangelegd,” legt hij glimlachend uit terwijl hij zijn leesbril voor de tweede keer van de salontafel oppakt en erin gaat spelen. “Misschien valt het je niet op, maar ik ben heel netjes. Mijn bureau is opgeruimd. Ik plan altijd alles precies en ik zal nooit een pakje uitpakken door het papier er af te scheuren of een touwtje door te knippen. Dat is soms ergerlijk voor anderen, maar het past heel goed bij een oogarts. Die moet ook zo pietepeutend zijn.”

Hij zal zijn medewerkers missen wanneer hij over een half jaar academisch ziekenhuis definitief de rug toekeert. Nu werkt Lamers ondanks zijn afscheidsrede, nog voor vijftig procent tot zijn opvolger is aangesteld. Ook zal hij het oogheelkundig werk moeten laten voor wat het is. Zijn hoogleraarspost staat hij echter af zonder een traan te laten. Dat is niet de “meest plezierige baan” die hij zich kan voorstellen. “Het is vooral veel organisatorisch commissiewerk. Je moet zorgen dat er genoeg geld en plaats binnen worden gehaald waardoor er vaak weinig tijd overblijft voor het vak waar je toch uiteindelijk voor bent opgeleid.” Het is een echte manager is hij naar eigen zeggen nooit geweest. “Ik mis voortastende besluitvaardigheid die bij het managen hoort, zeg nooit: En nou doen we dit. Ik luister graag naar anderen, want zij kunnen ook gelijk hebben.”

Riki Jansen

Ethiek van Kant gemaakt

Kant verwarde de ethiek met de wetenschap en velen van ons, in ieder geval de meeste ethici, zijn zonder er erg in te hebben naast zoogdier Kantiaan. Dat ergerde De Vries, althans op het moment dat hij een thema zocht voor de Diesrede van de RL. Hij sprak, van de kansel, tot de verbeelding, dat wel. Het getuigt van durf en oorspronkelijkheid om op een verjaardagspartij een tegendraads betoog te houden van een abstractieniveau dat menig geletterde toehoorder, als hij niet sluimert, tersluiks doet duizelen. De boodschap stemt, met een lichte gêne in de gewijde stilte, tot nadenken: hoe verstaend is onze medische ethiek? Eerlijk gezegd alles behalve een achterhoedegevecht; wat dat betreft was Arie van der Arend (Observant 20) minstens één brug te ver terug.

Mag ik toch nog een paar opmerkingen maken?

Er is maar een handvol ethici. Het probleem is juist dat de medische ethiek van iedereen is. De publieke discussie inzake de medische ethiek komt niets tekort. Zij wordt schaamteloos gevoed door de media, van “De dokter weet raad” tot Medisch Centrum West.

lijk onopgemerkt voorbij gaan, door de vele pottenkijkers aan het oog onttrokken.

“De morele twijfel over medische technologie vraagt om nieuwe vormen van verbeelding”. Die van De Vries sloeg met de pas gereuten op hol en hield ternauwernood de volksmenner in de hand toen hij via de afdeling neonatologie in de bijlagen van Dan Inferno terecht kwam. Inmiddels is de levensbeëindiging zwaar gehandicapte pasgeborenen een voorbeeld met een voorspelbare uitkomst: waar zelf beslissen onmogelijk is, komt er met een surrogaatbeslissing nooit goed uit. De ethiek niet, recht niet, de wijsbegeerte niet. Ander voorbeeld graag.

Twee dingen zijn te betreuren: 1) De Vries is er niet aan gekomen om te vertellen wat hij bij het overwinnen van de morele twijfel over medische technologie voor de verwerpelijke Kantiaanse ethiek in de plaats stelt. 2) De Maastrichtse Faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen zijn bezig de schuld op zich te laden dat zij met de verbanning van de ethici al te laat hebben gemaakt.

Heeft De Vries dat van Kant gemaakt?

Frans van Wijn

Anorexiapatiënten lopen de deur plat bij Academisch Angstcentrum

Angst is te bestrijden maar nauwelijks te genezen

Het is dinsdagochtend. In een raamloze ruimte ergens in het Vijverdalcomplex vindt de wekelijkse stafbespreking van nieuwe patiënten plaats. Op de muur verschijnen overheadprojecties van levensgeschiedenissen waar de vrolijkheid niet vanaf druipst. Integendeel. De gemeenschappelijke noemer is angst; altijd kwam er een stadium waarin extreme angst aan de dag trad, zo groot dat normaal sociaal functioneren onmogelijk werd. Het Academisch Angstcentrum in het Psychomedisch Streekcentrum Vijverdal concentreert zich op alles wat met het verschijnsel te maken heeft, van paniekaanvallen tot dwangneurosen.

De 'Grand Round' noemt psychiater dr. Eric Griez het, in een curieuze vermenging van Frans en Engels. Elke dinsdagochtend vergadert de bijna tienkoppige staf van het AAC, het Academisch Angstcentrum, onder zijn leiding over de jongste aanmeldingen. De intake-gesprekken zijn dan al achter de rug, de bevindingen zijn systematisch uitgeschreven, er is een 'biogram' gemaakt.

Men zit rond een tafel in een klein zaaltje in het souterrain van de polikliniek, de verdieping waarin het AAC sinds enige jaren is gevestigd. Daglicht ontbreekt hier. Op de muur worden kleine drama's geprojecteerd. Het geval van een man die gek wordt van angst als hij in zijn auto de grote weg opgaat. En dat moet hij wel, voor zijn werk. Sinds een fusie moet hij zelfs grotere afstanden overbruggen, dus vermijden is er niet meer bij. Eenmaal op de autoweg maakt de paniek zich langzaam van hem meester. Pas als hij op de vluchstrook staat en uitstapt trekt het weg. "Situatieve paniekaanvallen", concludeert Griez samen met arts-assistent Taco Eisinga, die de gevallen inleidt. 's Mans gevoeligheid zit blijkbaar in de familie, want van de vier zussen zijn er drie angstig en/of depressief, en van de drie broers lijdt er ook al eentje aan depressies. "Angststoornissen zijn vaak een kwestie van aanleg", bevestigt Griez.

Men concludeert tot een gecombineerde behandeling, de meest frequent voorkomende aanpak in het AAC. Die bestaat uit een combinatie van farmacologische middelen, hoofdzakelijk anti-depressiva (die anders dan tranquillizers niet suf maken), en gedragstherapie. Griez gelooft heilig in die aanpak, ongeveer sinds de tijd dat hij als jong psychiater annex gedragstherapeut eind jaren zeventig in Maastricht neerstreek. Een studie in Philadelphia had hem tot de overtuiging gebracht dat de "theoretische macht van de psychiatrie - men kon alles verklaren - helaas gepaard ging aan een grote praktische onmacht. Wel veel theorieën, die met een middel-eeuws dogmatisme werden (en worden) verdedigd, maar nauwelijks effectieve interventiemogelijkheden. Ik wilde een afdeling waar zowel de gedragstherapeutische als de farmacologische benadering een plaats zou hebben, liefst in combinatie. Daarmee zijn resultaten te behalen. Destijds dacht ik zelfs nog dat genezing niet uitgesloten was. Dat was lichtelijk naïef, maar effectieve behandeling is zeker mogelijk."

François Wilms, 'gedragstherapeutisch verpleegkundige' (in het AAC bezetten verpleegkundigen een volwaardige plaats in de behandelende teams) bevestigt dat. Hij durft de stelling wel aan dat 80% van de patiënten tevreden vertrekt en niet meer terugkeert. Gemiddelde duur van de behandeling (na een wachttijd van bijna drie maanden, en veelal na mislukte therapieën elders): circa vier maanden. De angst is daarna niet altijd verdwenen, maar wel hanteerbaar geworden. In gesprekken en via concrete oefeningen tracht men de patiënt zelf te laten ontdekken waar het probleem nu eigenlijk zit, en wat die extreme angst veroorzaakt. 'Gewone' angsten

of zelfs grotere angsten die een redelijk normaal leven echter niet in de weg staan, komen niet aan bod in het AAC. Het criterium ligt bij dat laatste: is de angst 'invalidiserend' of niet. Iemand die bang is voor onweer zal het moeilijk hebben maar verder betrekkelijk ongestoord kunnen leven. Een secretaresse die bij de eerste donderslag de kelder inschiet om pas weer te voorschijn te komen als de hemel is opgeklaard, heeft er duidelijk last van. Die raakt in tijden van klimatologische depressies geheid waar baan kwijt. Om die reden heeft Griez wel eens zo iemand behandeld.

Wereldreis

De meeste behandelingen vinden 'ambulant' plaats. Opnames komen zelden voor onder de in totaal 160 patiënten van het angstcentrum. De meesten worden poliklinisch behandeld of krijgen een dagbehandeling. De helft komt uit de regio, de andere helft van verder weg, in incidentele gevallen uit het buitenland (België, soms Frankrijk; Griez is zelf Waal en spreekt de taal), ook wel uit de Randstad. Maar dat zal verminderen nu de Amsterdamse Valeriuskliniek een vergelijkbare voorziening in het leven heeft geroepen. Tot dan toe was zijn AAC uniek in Nederland, betoogt Griez.

In grote trekken zijn de klanten van het AAC in twee groepen op te splitsen: de lijdens aan paniekaanvallen, waarvan ruwweg weer de helft (vaak uit angst voor een aanval) straatvrees heeft, en de dwangneurotici, veelal behept met smetvrees of met controledwang. Beide categorieën willen nog wel eens stevig depressief zijn, of worden het wel als gevolg van hun handicap, die ze immers heel goed beseffen maar waar ze niet aan weten te ontkomen.

De basis van de gedragstherapeutische behandeling is eenvoudig: blootstelling aan datgene waar men bang voor is. Verpleegkundige Wilms bevond zich afgelopen dinsdag nog in de trein met een patiënte die het openbaar vervoer niet indurft. Hij reed een stukje mee en verdween toen naar een andere wagon, om later weer op te duiken en de ervaringen te bespreken. Een dag later zou de vrouw in haar eentje de wereldreis naar Amsterdam ondernemen, hij verwachtte elk moment een telefoontje.

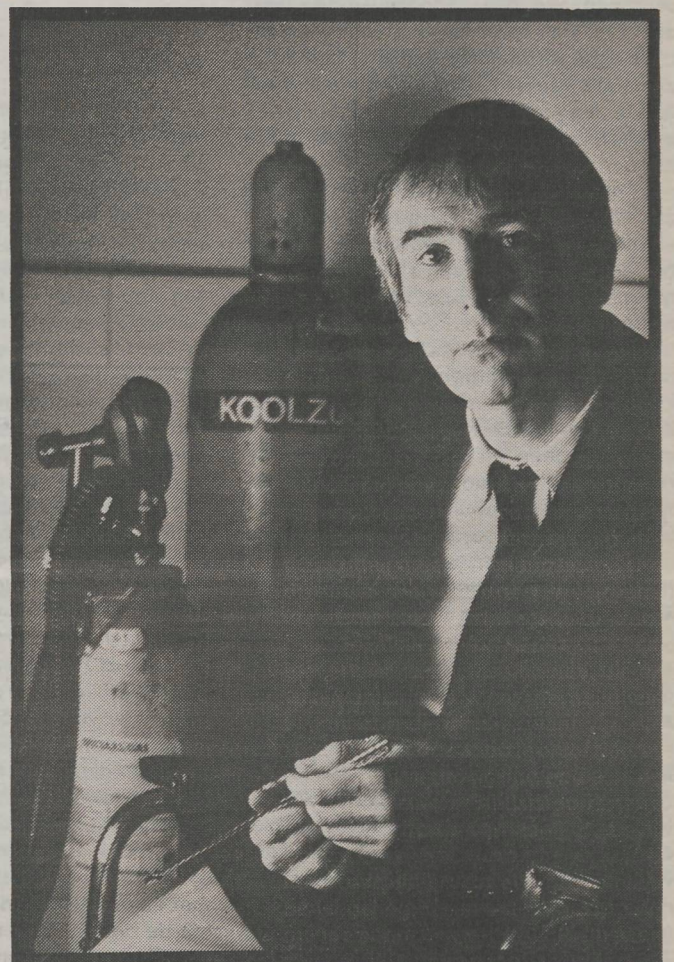
Verderop in de gangen van het AAC vindt zich de laboratoriumruimte. Om de hoek staat een batterij gasflessen die in de gemiddelde campingwinkel niet zou mistaan, maar die hier wat vreemd oogt. Het zijn de parafernalia van een vinding die in eigen huis tot stand is gekomen: de koolzuurinhaliertest. In de tijd dat Griez samen met de psycholoog Van den Hout zijn dissertatie schreef was hij nog overtuigd van de therapeutische waarde ervan. Door een dosis CO₂ toe te dienen, de stof die mensen normaal uitademen, ontstaan de lichamelijke gewaarwordingen die meestal gepaard gaan aan een angstaanval. In een laboratoriumsituatie, gezeten in een grote luie stoel, kunnen mensen via de omgekeerde weg ervaren dat zoiets te

overleven is. Helaas bleek de therapeutische werking van kortere duur dan aanvankelijk leek, en op dit moment wordt het instrument vrijwel uitsluitend voor onderzoeksdoeleinden benut. Onder andere bij contractonderzoek voor de farmaceutische industrie, die de test wil hanteren als screeningtest voor bepaalde angstdempende middelen. Zelf is Griez bezig met de vraag wat de oorsprong is van de overgevoeligheid voor koolzuur bij angstpatiënten.

Niet alleen in Maastricht is dit een onderzoeksthema. Er zijn samenwerkingsverbanden met een Canadese universiteit, met onderzoekers in Parijs en Milaan. Verder zijn er jaarlijkse symposiumachtige cursussen die door het Europese Erasmusprogramma worden gesteund en waarin vooral arts-assistenten een week in Maastricht en een week elders in Europa de internationale stand van zaken in de research naar angststoornissen krijgen voorgeschoteld.

Tentamen Suicide

De Grand Round. Op de muur verschijnt de projectie van een vrouweleven dat dertig jaar geleden treurig begon en er in de loop van de tijd niet vrolijker op is geworden. Een meisje dat op haar twintigste uitvond dat ze toen al ouder was dan haar moeder ooit werd. Die had namelijk op haar zeventiende een 'geslaagde TS' gedaan, zo valt er te lezen. Een Tentamen Suicide, oftewel een zelfmoordpoging. Niet onvoorstelbaar, want de dochter die ze drie jaar daarvoor had gekregen, de huidige patiënte, was het gevolg van een verkrachting. De baby belandde in een adoptiegezin. Vanaf het moment van de zoektocht naar de biologische ouders kreeg het meisje last van depressies, rond de 25 is ze drastisch gaan diëten. Hoewel net een meter vijftien zestig groot is een gewicht van nog geen vijftig kilo niet meer gewoon mager te noemen. Anorexia dus. Een ziekelijke angst om dik te worden. Een paar jaar geleden is ze al in het AAC behandeld, maar kennelijk met slechts tijdelijk succes. Nu is ze somber, vervalt soms in vreetbuien, en is bevreesd dat ze haar baan zal verliezen als ze weer wordt opgenomen. Ofschoon ze zich inderdaad niet kan handhaven ziet Griez niet wat zijn afdeling nog voor deze vrouw kan doen. Ze heeft destijds al "het volledige pakket" gehad. Laat haar behandelend psychiater maar met haar verdergaan, want - een extra probleem - van opname kan geen sprake zijn. Ten grondslag daaraan liggen wat onverwikkeldheden in de relatie met de Vijverdaldirectie, het ziekenhuis en de faculteit. Toen het AAC in 1989 van de hoogste naar de laagste verdieping in Vijverdal verhuisde, betekende dat weliswaar meer ruimte, maar ook een verlies aan acht 'klinische bedden'. Patiënten mogen immers niet onder de grond gehuisvest worden. Van de destijds beloofde compensatie elders in het gebouw is nog niets terecht gekomen. De goede relatie met de klinisch psychiaters in het ziekenhuis AZM leidde er toe dat men daar de beschikking kreeg over twee bedden, bedoeld voor anorexi-

apatiënten, een categorie die volgens Griez "bij ons de deur plat loopt". Veelal verkeren die meisjes en vrouwen in een zo zorgwekkende, vaak letterlijk levensbedreigende lichamelijke toestand dat ziekenhuisopname absoluut noodzakelijk is. Maar de afdeling in het AZM is danig verzakt sinds het vertrek van een paar kopstukken, iets waarin niet wordt voorzien zolang de door de faculteit verlangde reorganisatie van de psychiatrische vakgroepen niet voltooid is. En dat hangt weer af van de komst van een nieuwe hoogleraar, een benoeming waar omheen ook al weer een fikse rel is uitgebroken. In de tussentijd zou het gebrek aan competentie op de AZM-afdeling enigszins opgeheven kunnen worden door er Griez superviserende taken te laten uitvoeren. Een verzoek daartoe diende hij vier maanden geleden in bij de AZM-directie, maar tot nog toe zonder succes. Omdat hij er genoeg van had om half illegaal door het ziekenhuis te moeten sluipen heeft hij nu de handdoek in de ring gegooid: zolang formele toestemming ontbreekt worden geen nieuwe anorexiapatiënten in behandeling genomen. Dat levert van tijd tot tijd huilende vaders aan de telefoon op, die hun dochter langzaam zien wegglijven, maar het is niet anders, vindt Griez. Als deskundige zorg niet gegarandeerd kan worden moet je geen mensen opnemen.

Wammes Bos

Eric Griez: voorlopig geen opname van anorexiapatiënten (Foto Nelis Tutkey)

(Om redenen van privacy zijn de patiëntengegevens veranderd.)

'Er is geen Westeuropees land dat zo vent met anonieme getuigen als Nederland'

Booshe in toga

Dikke Billie

Als er in Maastricht amfetaminejongens voor de rechter verschijnen, valt er wat te beleven. Vorig jaar, toen het groepje van Robbie van L. terechtstond, werd de officier van justitie door een handige zet van de verdedigers gedwongen de identiteit te onthullen van de man die Van L. had overgehaald om zijn zelfgemaakte amfetamine te verkopen aan twee Engelse undercover-agenten. Dat bleek de peetvader van de Limburgse amfetamine-industrie himself te zijn, Kalle Pauksch. Die weigerde ook maar iets te zeggen over zijn rol en zo liep het proces tegen Van L. en zijn trawanten in het honderd. De officier van justitie kreeg zelfs een niet-ontvankelijkheidsverklaring aan zijn toga omdat hij in strijd met de regels van een behoorlijke strafvordering zou hebben gehandeld. Over een of twee maanden moet het Hof in Den Bosch beslissen of dat terecht was.

Vorige week dinsdag was het opnieuw raak, dachten de aanwezigen in de rechtszaal kortstondig. Toen stond Albert P., alias Dikke Billie uit Schinveld, samen met twee van zijn zonen en drie helpers voor de rechtbank. Zijn advocaat, mr. D. Moszkowicz, dacht de stunt uit de zaak Robbie van L. te kunnen herhalen. Er was iets mis met de afgetapte telefoongesprekken, had hij in het proces-verbaal ontdekt. Er waren huiskamergesprekken op de band terecht gekomen, ofschoon Billie de hoorn had neergelegd. Dat kon gebeuren als die hoorn niet goed op de haak was gelegd, maar dat lag anders na een semafoonaanvraag, had de PTT hem verzekerd: dan kon de lijn na de bezetting niet open blijven staan (wat trouwens niet klopt). Had de politie dus iets uitgevreten met die banden? Was dit niet een duidelijk teken dat er richtmicrofoons waren gebruikt door gefrustreerde politiemensen, die maar geen greep kunnen krijgen op de Limburgse amfetaminehandel? Zou dat niet eerst moeten worden uitgezocht voordat de zaak verder kon worden behandeld?

De rechtbank moest zich daar even over beraden. Na anderhalf uur beraad werd de zitting hervat. De rechters waren tot de slotsom gekomen dat zij voor een goede beoordeling van de vragen de opnamen moesten horen. Dat kon, want de rechereurs zaten in de zaal met banden en afspeelapparatuur. Zo werd het publiek getraakteerd op een fel realistisch, zij het bijna onverstaanbaar familiehoorspel. De eigenlijke telefoongesprekken waren kort en mysterieus: de P.'s wisten dat de politie hen in de gaten hield. Zij beperkten de boodschap tot het minimum en als er iets belangrijks gezegd moest worden, werd via de pieper een code doorgegeven. Maar in enkele gevallen volgde na het neerleggen van de hoorn en de bezetting een compleet gesprek, waarvan flarden als 'vijftien kilo', 'vijfentwintig kilo' of 'honderdvijfentwintig gulden' te verstaan waren.

Landerige sfeer

De meeste aanwezigen hadden al lang begrepen hoe de huiskamergesprekken op de band terecht waren gekomen. Billie had een ingewikkeld telefoontoestel gekocht, maar niet de tijd genomen om de gebruiksaanwijzing goed door te lezen. Bij het gebruik van de 'hands free'-functie kan de hoorn op de haak worden gelegd, maar wordt de verbinding niet verbroken als niet tevens op het on/off-knopje wordt gedrukt.

De rechtbank had wat meer tijd nodig om daar achter te komen. Deze keer duurde het wachten drie uur, tijd genoeg om een lan-

derige sfeer te laten ontstaan onder de mensen die al die tijd in de hal van het gerechtshuis moesten rondhangen. Politiemensen merkten lachend op dat ze maar weinig plezier hadden van hun richtmicrofoons, en twee leden van de club van Van L., die eind vorig jaar op miraculeuze wijze aan een veroordeling waren ontsnapt, stonden wat te ginnegappen met familieleden van de hoofdverdachte en diens advocaat, mr. D. Moszkowicz. Deze had de twee persoonlijk gewaarschuwd dat er weer wat te beleven viel in de rechtszaal. Toen drie politiemensen, die zich bijna uitsluitend bemoeien met de opsporing van amfetamineproducenten, de trap aflieden riep een van de 'gasten' hen wat leuks toe, waarop het hoofd van het rechteerteam lachend terugriep: „Jou pakken we de volgende keer wel!”

Even later klaagden de politiemensen tegenover de officier van justitie dat hun hele dag naar de bliksem was omdat een of andere advocaat zonodig moest 'scoren': „Dit doet ons vertrouwen in de rechtsorde geen goed. Dit is compleet demotiverend!” Toen er om half vier 's middags een eind was gekomen aan de lichtelijk gênante vertoning bleek al het wachten inderdaad vergeefs te zijn geweest. De rechtbank achtte het aannemelijker dat de hoorn niet goed op de haak gelegd was dan dat de politie met bewijsmateriaal geknoeid zou hebben. Het proces kon dus doorgaan, maar er bleef te weinig tijd over om de zaak diezelfde dag af te handelen. Moszkowicz jr. probeerde het nog een keer met een undercover-verhaal, maar dat was er zozeer met de haren bijgesleept, dat geen van de vijf andere advocaten zich daarbij wilde aansluiten.

Taru Spronken, die een van de zonen van Dikke Billie verdedigde, kan haar medeverdediger moeilijk afvallen: „Het gaat er in een zitting om hoe het bewijsmateriaal is verkregen. Je kunt je niet voorstellen hoe veel fouten er gemaakt worden, alleen al in dagvaardingen. Ik vind het volkomen legitiem dat een advocaat zaken aan de orde stelt waarvan hij denkt dat ze niet deugen. Dat je daardoor zo lang moet wachten is zijn schuld niet. Ik zou alleen geen verdachten uit een andere amfetaminezaak hebben geijpt om naar Maastricht te komen. Ik zou juist gezegd hebben: blijf in godsnaam weg. Ik was er hoogst ongelukkig mee dat die mensen daar rondliepen.”

Voor haar zit er toch een principiële kant aan de afgeluisterde huiskamergesprekken. De Hoge Raad heeft jaren geleden ermee ingestemd dat toevallig verkregen bewijs (bij een alcoholcontrole vindt de politie een geweer in een auto) gebruikt mag worden, ook als het gaat om toevallig afgeluisterde huiskamergesprekken. „Maar na die tijd heeft het Europese Hof in Straatsburg bepaald dat zware inbreuken op de privacy zoals telefoontaps aan zeer strikte regels gebonden moet zijn. Die mag de rechter niet op eigen houtje wat ruimer interpreteren,” heeft Spronken op de eerste dag naar voren gebracht. De vraag of de gesprekken in huize P. als bewijsmateriaal

gebruikt mogen worden, komt in een later stadium van het proces aan de orde.

Kankerende politiemensen

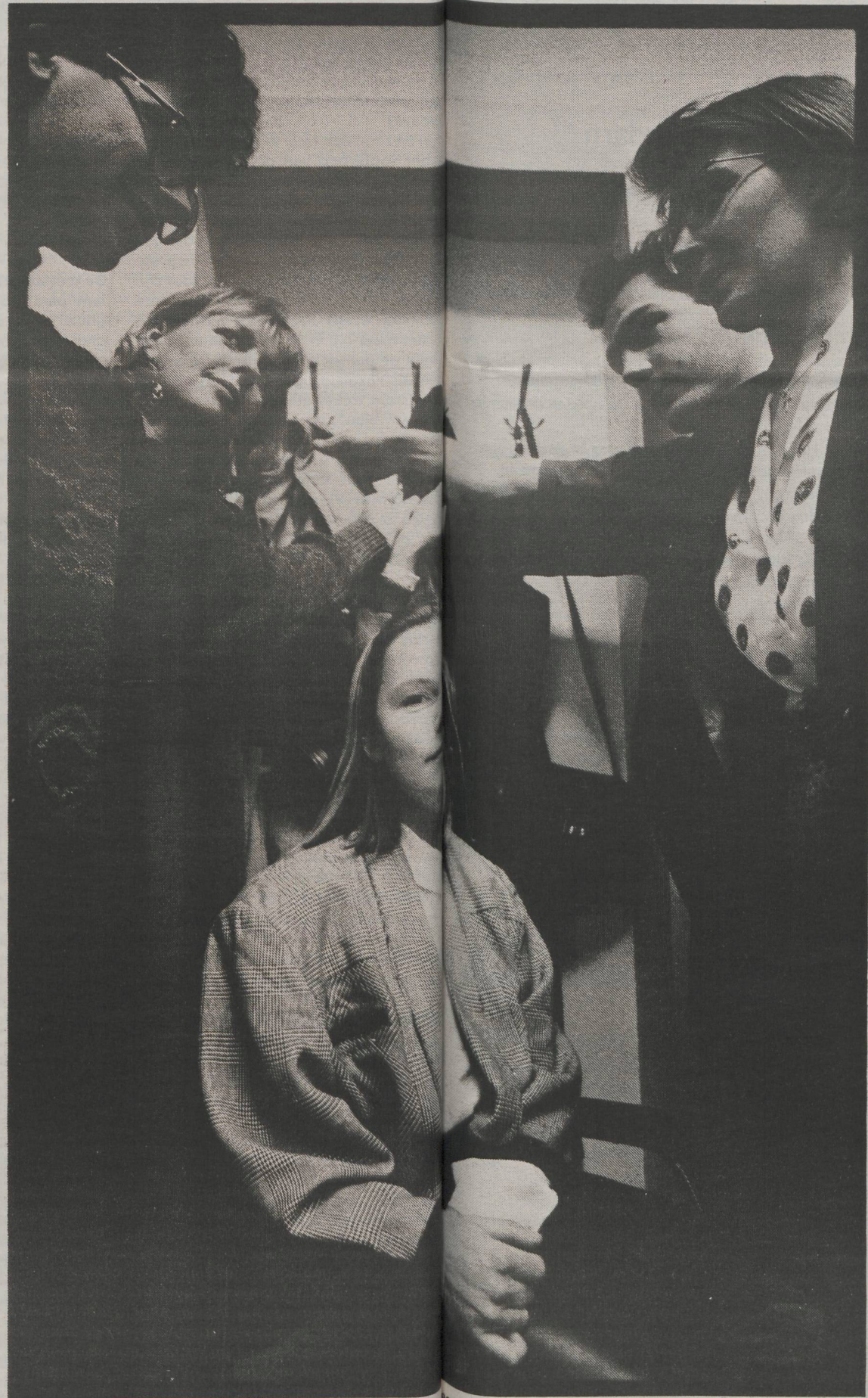
Dat de politiemensen tijdens de schorsingen nogal openlijk liepen te kankeren op de verdedigers, kan haar weinig deren: „Zij beschouwen het altijd als een motie van wantrouwen als je hun materiaal in twijfel trekt, terwijl ze toch moesten weten dat het de normaalste zaak van de wereld is dat een advocaat daarnaar kijkt. De laatste keer dat ik piket had, werd ik werd opgeroepen voor een verdachte die al gehoord was en een verklaring had getekend. Dus vroeg ik de politie of ik die verklaring mocht zien. Maar dat kon niet. Als ik wilde weten wat die verdachte had verklaard, moest ik dat maar aan hem vragen, vonden ze, hij wist toch zelf wel wat hij had gezegd? Maar ik zei steeds: nee, ik wil zien wat hij tegenover jullie heeft verklaard, wat er op papier staat. Na heel lang aandringen heb ik die verklaring toen eindelijk mogen inzien.”

De dreigende sfeer van 'doe niet zo moeilijk, iedereen ziet toch dat die verdachte nat is' bemoeilijkt het werk van de advocaat niet alleen tijdens het vooronderzoek. Zelfs in de rechtszaal kan hij te maken krijgen met een officier van justitie of een rechter die niet van oponthoud wil weten en zich daarom boos maakt op de raadsman die een juridisch verweer gaat voeren, al dan niet wetsenschappelijk getint. Taru Spronken heeft wel eens een rechter meegemaakt die vreselijk tekeer kon gaan tegen verdachten: „Hij kon een verdachte echt kleineren. Daar heb ik een brief over geschreven naar de president van de rechtbank. Die belde me toen op om uit te leggen wat er aan de hand was: die man had gezondheidsproblemen en zodra hij overbelast raakte, sloegen de stoppen bij hem door. Dat wist men al langer, daar hadden al meer advocaten over geklaagd, maar ze konden die man nu eenmaal niet missen. Later is hij toch met ziekteverlof gegaan.”

Kostovski

De naam van Taru Spronken is nauw verbonden met het zaak-Kostovski, een cause célèbre, die zij tot voor het Europese Hof voor de Rechten van de Mens heeft uitgevochten en in 1988 na een strijd van zeven jaar ook heeft gewonnen. Toen zij in 1987 overstapte van het Advocatencollectief Wyck naar de universiteit om daar docent te worden, hield zij haar inschrijving als advocaat aan speciaal om die zaak te kunnen afmaken. Het arrest van het Europese Hof betekende een gevoelige teruchwijzing van de Nederlandse rechters, die volgens het Hof de regels van een eerlijk proces hadden overtreden door te accepteren dat iemand louter op grond van anonieme getuigenverklaringen kon worden veroordeeld.

Slobodan Kostovski, een Joegoslaaf, ontsnapte in 1981 uit de Scheveningse gevangenis samen met onder andere Stanley H.

Taru Spronken met studenten in de RL-Advocatenpraktijk: „Enge tendens dat steeds meer mensen het flauwe kul vinden dat je het openbare proces als een groot goed ver-

derk. Mr. Taru Spronken maakte er snel naam, onder meer in emancipatiezaken en krakersprocessen. De onsenede redenen moest worden ontruimd. Elf jaar later werd inderdaad een aanvang gemaakt met de verbouwing. „De president uit die tijd heeft vaker tegen me gezegd: „Ik heb ik spijt van dat vonnis.”

In 1987 verliet Taru Spronken het collectief om bij de universiteit te gaan werken, waar zij onder meer htoorgenooot professor Gerard Mols terugzag. Spronken kreeg mede tot taak de 'Advocatenpraktijk RL' op te zetten, de 'werkplaats' waar studenten de juridische praktijk kunnen beoefenen. Als dat karwél was, zou zij zich volledig aan onderwijs en onderzoek kunnen wijden. Maar het liep anders. De advocatenpraktijk bleek niet zo vlot van de grond te komen door organisatorische en personele problemen. Na vijf jaar nam de faculteit maatregelen. De personeelsformatie van de praktijk werd uitgebreid en zo keerde Taru Spronken terug naar haar oude vak. We volgden haar een dag bij de rechtbank en praatten met haar over 'cause célèbre', de zaak-Kostovski, en de weigering van de wetgever daar consequenties uit te trekken.

Enige tijd later werd in Baarn de NMB-bank overvallen door drie gemaskerde mannen. De politie vermoedde dat Stanley H. iets met de overval had te maken, omdat hij dezelfde bank al eens op identieke wijze had beroofd. Toen Slobodan K. en Stanley H. samen met een derde verdachte werden opgepakt, waren er nauwelijks bewijzen tegen hen voorhanden. Van Stanley H. (nomen est omen) werd weliswaar een schroevendraaier gevonden, maar tegen K. was geen enkel feitelijk bewijs van betrokkenheid te vinden. Justitie beschikte wel over twee verklaringen van getuigen die anoniem wilden blijven: zij wisten van horen zeggen dat K. en de anderen de overval hadden gepleegd. De ene getuige had dat tegen de rechter-commissaris verteld, de ander alleen tegen de politie. De rechter-commissaris had namelijk geweigerd de tweede getuige zelf te horen, omdat hij hem al kende. Als hij hem zou horen, liep hij het risico dat hij in een later stadium door de rechter gedwongen kon worden de identiteit van de getuige te onthullen. Hij kon de getuige dus geen anonimiteit garanderen.

Naïef

De rechtbank, het Hof en de Hoge Raad accepteerden deze manier van bewijsvoering tot grote verbazing van Spronken. Toen ze het vonnis hoorde, stelde ze bij zichzelf minder boosheid dan verbazing vast: „We gingen er heel naïef van uit dat de rechtbank niet fundamenteel met ons van mening verschilde over wat we onder een eerlijk proces moesten verstaan. We dachten: zo kun je toch niet veroordeeld worden in Nederland. In zo'n proces-verbaal staan maar een paar regels: 'Ik weet dat die en die de NMB in Baarn hebben beroofd'. Als er meer in zou staan, kon de anonimiteit van de getuigen in gevaar komen. We mochten wel schriftelijke vragen stellen over die verklaring, maar van de veertien vragen weigerde het openbaar ministerie er twaalf te beantwoorden. Ik kon me niet voorstellen dat het hof dat vonnis niet zou corrigeren, maar ook daar werd het anonieme bewijs geaccepteerd en kregen we geen behoorlijk antwoord op onze vragen. In feite betekent een dergelijke gang van zaken dat je bij voorbaat bent veroordeeld. In de rechtszaal kan niets meer worden gecontroleerd.”

Tot veler verbazing liet ook de Hoge Raad het arrest intact. Advocaat-generaal mr. J. Leijten, die toch bekend staat om zijn aandacht voor de belangen van de rechtsorde, vond dat dit soort 'van horen zeggen'-bewijs door de beugel kon, ook al verdiende het volgens hem geen schoonheidsprijs. Hij voegde er wel aan toe dat er duidelijke grenzen moeten worden gesteld „wil het vertrouwen in de rechtspraak niet blijvend worden geschonden.” Later betuigde Leijten openlijk berouw over zijn conclusie. Volgens hem was men te ver afgegleden en had er eerder een grens aan de anonieme getuigenis moeten worden gesteld.

Behoedzame rechters

In 1988 kwam eerst de Commissie voor de Rechten van de Mens en later ook het Hof in Straatsburg tot de conclusie dat de Nederlandse rechter te ver was gegaan. Het Hof vond dat in principe het bewijsmateriaal op een openbare terechtzitting in aanwezigheid van alle betrokkenen beoordeeld moest kunnen worden. Uitzonderingen konden alleen worden toegelaten als in een eerder stadium de verdediging een 'adequate and proper opportunity to challenge and question the witness' had gehad. „Die kans hadden wij volgens het hof dus niet gehad,” zegt Taru Spronken: „Van de veertien vragen die wij hadden gesteld over de getuigenverklaringen waren er maar twee beantwoord. De Nederlandse staat voerde steeds aan dat wij zulke goede rechters hebben, die zo 'behoedzaam' omgaan met verklaringen die niet uit eigen waarneming van de getuige voortkomen en die niet op de zitting kunnen worden gecontroleerd. Die behoedzaamheid zou dus het gebrek opheffen, dat aan de indirecte waarneming kleefte. Maar de rechters in Straatsburg vonden dat die behoedzaamheid - wat moesten we ons daar nu bij voorstellen, vroegen ze steeds - nauwelijks kan worden gezien als een alternatief voor de directe waarneming en dat ook overigens niets was gebleken van compensatie van de verminderde mogelijkheden van een verdachte om zich te verweren.”

Overigens had Kostovski weinig aan die uitspraak. Hij kreeg een schadevergoeding van anderhalve ton, die hij mee mocht nemen naar Zweden, waar hij nog een fikse gevangenisstraf tegoe had. Pogingen van zijn advocate om de Nederlandse jaren met de Zwedse te laten verrekenen, mochten niet baten.

Nieuwe wet deugt niet

Een optimist mocht verwachten dat in het kersverse wetsontwerp, dat bedoeld is om het werken met anonieme getuigen een betere wettelijke basis te geven, de mogelijkheid zou worden uitgesloten om een verdachte op grond van louter anonieme getuigenverklaringen te veroordelen. „Dat is dus niet zo en daar kan ik me verschrikkelijk kwaad over maken,” zegt Taru Spronken met stem- en kleurverheffing. „Compensatie, dat woord is een heel belangrijke rol gaan spelen. De staat klampt zich daaraan vast, maar in feite is het alleen maar in het arrest terechtgekomen om het verweer van de staat te weerleggen. De staat beriep zich er steeds op dat de verminderde mogelijkheden van de verdediging werden gecompenseerd door een scherpere rechterlijke toetsing van anonieme verklaringen. In het nieuwe wetsontwerp is nu a contrario geredeneerd: jengens, als we maar compenseren met een wettelijk geregeld toetsing, zijn we uit de problemen. Laat dus de rechter-commissaris maar uitmaken of een getuige anoniem kan blijven en hoe betrouwbaar zijn verklaring

is. Als de rechter-commissaris vindt dat de getuige een betrouwbare indruk maakt, is er genoeg gecompenseerd. Dat is nu al de praktijk. Het is verschrikkelijk om mee te maken, zo'n verhoor van een anonieme getuige. Je zit met de verdachte ergens in een hok, op veilige afstand van de getuige. Als de rechter-commissaris de microfoon opent, mag je een vraag stellen, maar soms hoor je een half uur helemaal niets. Waar de getuige en de rechter-commissaris het over hebben, kun je niet horen. Het antwoord wordt dan via een stemvormer door de anonieme getuige gegeven. Dat is natuurlijk een heel andere situatie dan in een rechtszaal. Je mist ook de lichaamstaal, die voor mij negentig procent van het betrouwbaarheidsoordeel bepaalt. Je moet een rechter-commissaris maar geloven als hij zegt dat hij iemand betrouwbaar vindt, omdat hij 'een rustige oogopslag heeft en zich bewust is van de ernst van de situatie.' Als je een verdachte zo behandelt, heb je hem de telastegelegde feiten al toegedicht. Met het vermoeden van onschuld heeft dit weinig meer te maken.”

Volgens mij zegt het Hof in Straatsburg iets heel anders, niet alleen in het Kostovski-arrest, maar ook in vergelijkbare zaken. Er worden twee algemene eisen gesteld aan een eerlijk proces: er moet een openbare zitting zijn en als er onverhoopt met anonieme getuigenverklaringen moet worden gewerkt, dan moet de rechter kunnen toetsen en moet de verdediging meer mogelijkheden krijgen om de getuigenverklaring te toetsen. Die twee voorwaarden zijn volgens mij geen communicerende vaten, maar de wetgever denkt dat hij de verminderde mogelijkheden van de verdediging kan vervangen door een meer uitgebreide rechterlijke toetsing. Zoals het wetsontwerp er nu ligt, blijft het zelfs mogelijk dat iemand uitsluitend op grond van anonieme getuigenverklaringen wordt veroordeeld, als die verklaringen maar volgens een bepaalde procedure zijn verkregen. Op dat punt heeft de Raad van State trouwens al een negatief advies gegeven.’

Enge tendens

Dat de Nederlandse overheid in de afweging van de belangen van de getuige en die van de verdachte zo nadrukkelijk partij kiest voor de getuige, ondertrust haar: „Ik vind het een enge tendens dat zoveel mensen het flauwe kul vinden als je het controleerbare, openbare proces als een groot goed wil beschermen. Daar kun je toch de beschaving van een maatschappij aan aflezen? Ik begrijp niet dat Nederland zo zijn best doet om zoveel mogelijk af te knibbelen van die toch al zo minimaal geformuleerde mensenrechten in het Europese Verdrag voor de Rechten van de Mens. Er is in West-Europa geen land te vinden dat zover gaat als Nederland in het accepteren van anonieme getuigenverklaringen. Duitsland bijvoorbeeld heeft daar heel strikte regels voor, maar daar heeft men ook uit de geschiedenis geleerd wat er gebeurt als je de macht niet goed controleert. Misschien is het een luxe dat je aan alle vereisten van de rechtsstaat wil voldoen. Dat past kennelijk niet een no nonsense-tijd, je moet productie draaien. In Straatsburg verbaast men zich erover dat Nederlandse rechters zo moeilijk doen over het horen van getuigen op de zitting. Tja, klagen de Nederlanders, dan kunnen we ons rechtersbestand wel verbubbelen. Dat moeten jullie dan maar doen, is dan het antwoord. Nederland heeft relatief gezien ook maar weinig rechters.”

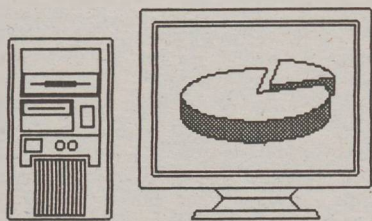
Jacques Herraets

ECS - Economische Computer Service
Bombydaal 16 6228 GT Maastricht
TEL. 043 - 614.699

ECS 286-20 VGA-Color

- 80286 op 20 MHz, Landmark 26
- 1 MB geheugen, max: 5 MB on board
- 3.5" (1.44) en 5.25" (1.2) floppy
- 40 MB Seagate Harddisk 22 ms, IDE
- 2 serieel, 1 parallel en 1 game
- 512 kB VGA-kaart, 1024 x 768 x 16
- Mini-Tower behuizing met display
- AT-keyboard, 101 keys
- Supercom Color MultiScan Monitor, max. 1024 x 768 bij 0.28 dot

2.245,- INCL BTW OOK ANDERE CONFIGURATIES MOGELIJK !

- Bovenstaand systeem met Paper-White monitor: 1.795,- incl. btw
- 80386-SX, 25 MHz, 2 MB, verder als 286-20: 2.795,- incl. btw
- 80386-C64, 33 MHz, 4 MB, verder als 286-20: 3.295,- incl. btw

- 80 MB Seagate harddisk ipv 40 MB, meerprijs: 250,- incl. btw
- 105 MB Seagate harddisk ipv 40 MB, meerprijs: 350,- incl. btw

U kunt overdag, 's avonds en in het weekend terecht, maar alleen na telefonische afspraak. ECS geeft 1 jaar garantie !

MEDISCH CENTRUM STENEN BRUG

zoekt

een zesdejaars student geneeskunde of basisarts die geïnteresseerd is in en/of ervaring heeft met alternatieve geneeswijzen om in onze praktijk voor natuurgeneeswijzen stage te lopen en te worden opgeleid.

Wij zoeken iemand

- * die affiniteit heeft met een alternatieve kijk op gezondheid en ziekte.
 - * die goede contactuele eigenschappen bezit.
 - * die ervaring heeft met homeopathie en/of acupunctuur of die bereid is zich hierin te verdiepen.
 - * die na het afsluiten van de geneeskunde-studie op het gebied van de natuurgeneeswijzen werkzaam wil zijn.
- De mogelijkheid bestaat dat er in december 1992 een plaats in de praktijk beschikbaar komt.

Voor meer informatie kunt u zich wenden tot:

P.B. Schröder, arts
H.G.A. Cremers, arts
MEDISCH CENTRUM STENEN BRUG
Stenen brug 7
6372 AP Landgraaf
tel. 045-327272

Spedopleiding rijbewijs

Februari-cursus is vol
Startdatum: maart 1992
Examen: mei 1992

Prijs fl. 1.200,- incl. theorie-
materiaal en -examen

U hoeft geen leerlingen op
te halen of naar huis te
brengen en daardoor zeer
hoog rendement.
Slechts enkele plaatsen
beschikbaar.

Aanmelding: 046-377738
b.g.g. 06-52981362

U wilt een RIJBEWIJS

10 Theorielessen, computertoets, leerboek en examenaanvraag:
f 140,-

Praktijklessen in Volkswagen Golf kosten fl. 37,50

GARANTIE

Door ons stappenplan en het houden van proefexamens, wordt u
optimaal voorbereid en vertrouwd gemaakt met uw rijexamen.

Indien u voor het proefexamen slaagt, doch niet voor het
eigenlijke examen, bieden wij u de mogelijkheid tot een gratis
herexamen. Tevens Uw adres voor speedcursus en motorrijles.

VERKEERSCHOOL 'CHRISTOFFEL'

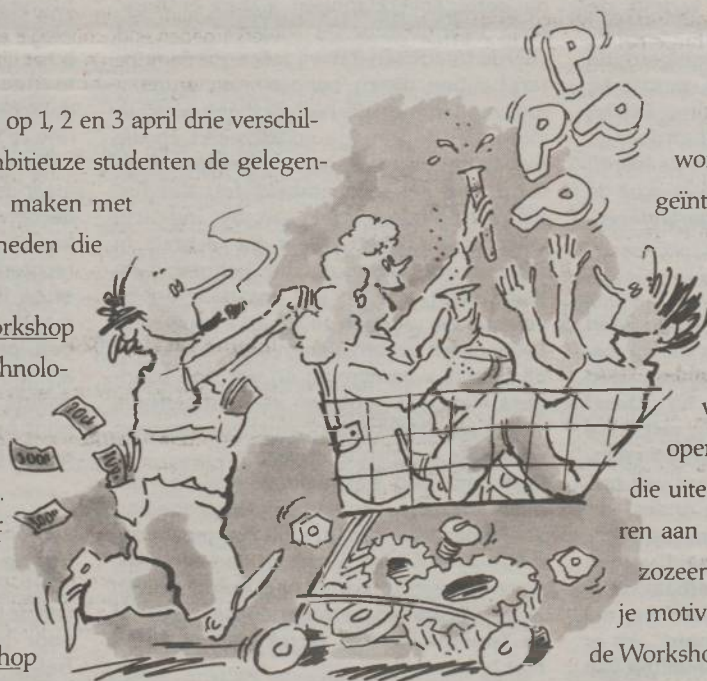
Gerckenshaag 33, 6228 EL, Maastricht. tel. 043-611315

Knappe koppen komen nu shoppen.

Unilever organiseert op 1, 2 en 3 april drie verschil-
lende Workshops, die ambitieuze studenten de gelegen-
heid geven om kennis te maken met
de wereld van mogelijkheden die
Unilever biedt.

In de Technical Workshop
wordt ingegaan op de technolo-
gische achtergronden
van Unilever. Inschrij-
ving staat open voor bijv.
studenten in technische of
technisch-bedrijfskundige
richting.

De Financial Workshop
concentreert zich o.a. op zaken
als management accounting, logistiek, treasury, inkoop,
informatie-technologie en acquisities. Interessant voor
bijv. studenten economie of bedrijfskunde.
Zij kunnen zich trouwens ook inschrijven voor de
Marketing Class om zich te verdiepen in de dagelijkse
werkzaamheden van een marketeer bij Unilever.

Op de derde dag
worden de drie Workshops
geïntegreerd, zodat je een
helder overzicht kunt
krijgen over het brede
werkterrein van
Unilever. Inschrijving
voor alle Workshops staat
open voor alle studenten

die uiterlijk medio 1993 afstude-
ren aan een universiteit. Niet
zoeer je studierichting als wel
je motivatie voor deelname aan
de Workshop is voor ons van belang.
Heb je interesse, stuur ons dan

een inschrijfformulier vóór 12 februari 1992.

De selectiegesprekken vinden plaats tussen 4 en 11
maart. Inschrijfformulieren zijn verkrijgbaar bij jouw
faculteits- of studievereniging, en bij de Nederlandse
Unilever Bedrijven B.V. (Sectie Management Develop-
ment), tel. 010-4644244 of 010-4644243.

UNILEVER WORKSHOPS 1, 2 EN 3 APRIL 1992

Unilever

EEN WERELD VAN MOGELIJKHEDEN.

Amsterdam School of INTERNATIONAL RELATIONS

Postdoctorale Beroepsopleiding tot internationale beleidsmedewerker

THE AMSTERDAM SCHOOL OF INTERNATIONAL RELATIONS
nauw verbonden met de Universiteit van Amsterdam, biedt
mensen met een academische vorming de mogelijkheid om
praktisch vertrouwd te raken met alle aspecten van interna-
tionaal beleid.

Het programma is geheel Engelstalig en geschikt voor
afgestudeerde academici in de rechts-, economische en
politiek-sociale wetenschappen alsook voor afgestudeerden
in andere disciplines met internationale oriëntatie.

De School organiseert tevens een speciaal programma
buiten werktijden voor toekomstige managers van bedrijfsle-
ven en overheid.

Het doel van deze eenjarige opleiding is om u bekend
te maken met de toenemende complexiteit van internationale
betrekkingen en de juridische, economische en politieke
aspecten daarvan, zowel praktisch als theoretisch. Binnen de
opleiding kunt u kiezen uit een internationaal en Europees
programma en een gespecialiseerd juridisch programma
gericht op de EG. De opleiding omvat tevens training in
beroepsvaardigheden en een intensieve cursus Frans.
Het docententeam bestaat uit docenten van de UvA en
specialisten van internationale organisaties, ministeries en
internationale ondernemingen. Het programma begint in
september 1992 en loopt tot en met juni 1993. Na afloop
bent u een gekwalificeerd professional, die in staat is om te
gaan met vele aspecten van internationale betrekkingen.
Daarmee opent u nieuwe carrièremogelijkheden bij onderne-
mingen, organisaties en overheidsdiensten, die op internatio-
naal niveau opereren.

Het cursusgeld bedraagt f 12.500 voor de dagcursus en
f 9.000 voor de deeltijdscursus. Als u meer wilt weten over
de opleiding, dan kunt u met onderstaande coupon de uitge-
breide brochure aanvragen bij:

the Amsterdam School of International Relations,
Oudezijds Achterburgwal 237, 1012 DL Amsterdam.

Bon voor brochure (Algemeen/Bedrijfsleven)*

Naam:

Adres:

Postcode Woonplaats:

The Amsterdam School of International Relations,
Oudezijds Achterburgwal 237,
1012 DL Amsterdam

* Doorhalen wat niet van toepassing is

Bulletin

Bulletin wordt voor een deel verzorgd door Voorlichting.

Kopij voor Bulletin moet bij contactpersonen worden ingeleverd in de week voorafgaand aan de verschijningsdatum:

Vakgr./comm. FdAW: P. Galestin, Fac.Bur., Bredestraat 24, tel. 887487, voor woe. 12.00 uur.
Vakgr./comm./studiever. FdEW: B. Staveaux, Fac.Bur., Tongersestraat 53, tel. 888271, voor do. 12.00 uur.
Vakgr./comm./studiever. FdG: R. le Doux, Fac.Bur., Dr.v. Kleefstraat 25, tel. 888643, voor woe. 12.00 uur.
Vakgr./comm./studiever. FdGW: A. Bastiaens, Bur. Onderwijs, Lenculenstraat 14, tel. 887388, voor woe. 12.00 uur.
Vakgr./comm./studiever. FdR: A. Kessen, Bur. Onderwijs, Zwingelput 4, tel. 887004, voor woe. 13.30 uur.
Studenten(sport)ver./Studentenpastoraten: N. Plompen, Stud.zaken, Lenculenstraat 26, tel. 887354, voor woe. 16.00 uur.
Instituten behorend bij een faculteit: bij de facultaire contactpersoon.
 Berichten voor onderdeel 'Universiteit Algemeen' en 'RL Agenda' inleveren bij Voorlichting, Bouillonstraat 3, tel. 887081, voor vrij. 12.00 uur.
Externe berichten worden alleen opgenomen als er plaats is.
 Informatie: Voorlichting, tel. 887081.

UNIVERSITEIT ALGEMEEN

Inauguratie prof. dr. P.J.E.H.M. Kitslaar

Op vrijdag 31 januari, om 16.00 uur, heeft prof. dr. P.J.E.H.M. Kitslaar hoogleraar Algemene Heelkunde, i.h.b. de Vaatchirurgie, ter aanvaarding van zijn ambt een rede uitgesproken getiteld "Wikken, wegen en weten". In zijn rede besprak prof. Kitslaar het proces van besluitvorming in de vaatchirurgie.

RL-advertentie op 8 februari

Op zaterdag 8 februari verschijnt de nieuwe advertentie van de RL in een aantal landelijke en regionale media. De advertentie wijst toekomstige studenten op de voorlichtingsdagen van 14 en 21 maart. De belangrijkste thema's van de advertentie zijn natuurlijk het PGO en de internationalisering (met een knipoog naar de Eurotop).

Ook de gratis studie-info-lijn van de RL (06-0223773) zal nog eens onder de aandacht worden gebracht. Sinds de invoering van de 06-lijn, op 7 december 1991, hebben zo'n 800 mensen via dit nummer informatie over de studiemogelijkheden aan de RL gevraagd.

Sinds januari organiseren de faculteiten ook kleinschalige voorlichtingsdagen voor toekomstige studenten. De belangstelling voor de eerste bijeenkomsten, van economie, rechten en geneeskunde, was groot.

Opening 3-X gebouw bij AZM

Op 14 februari wordt het 3-X gebouw geopend door de gouverneur van Limburg, ing. E.M. Mastenbroek. Het gebouw ligt tussen het AZM en het MECC en huisvest de Stichting Trombosedienst Maastricht, de Stichting Rode Kruis Bloedbank Zuid-Limburg en de Stichting Klinische Genetica Limburg. Ter viering van de opening wordt in het MECC een symposium gehouden onder de titel 'Bloed, wat kan, mag en moet'. Info: 87 58 39.

Spreekuur CFO-bestuurder.

Met ingang van vrijdag 31 januari start het CFO, groep RL, met periodieke open spreekuren. De CFO-bestuurder voor het hoger onderwijs, Huub Verbeek, zal steeds beschikbaar zijn om vragen te beantwoorden en klachten te behandelen. De spreekuren vinden plaats in de vakbondskamer RL, Tongersestraat 53, kamer 1.047, telkens van 10.30 tot 12 uur. Telefonisch is het CFO op die tijdstippen bereikbaar onder nummer 888297. De data van de spreekuren tot aan de zomermaanden zijn: vrijdag 31 januari, 21 februari, 13 maart, 3 april, 24 april, 15 mei, 5 juni, 26 juni en 17 juli.

Lezingencyclus Ontwikkelingsproblematiek

In de periode 20 januari-28 februari vindt dit jaar voor het eerst een interfacultair blok 'Inleiding in de ontwikkelingsproblematiek' plaats. In het kader van dit onderwijs worden zes lezingen gehouden die ook voor andere universitaire belangstellenden toegankelijk zijn. Zie agenda RL. Info: Chris Leonards, Vakgroep Geschiedenis, FdAW, tel: 888387 (b.g.g. 888365, Mw Servais).

Studiedag "Geloof en Politiek"

Het Landelijk Overleg Katholieke Studenten (LOKS) organiseert op zaterdag 8 februari een studiedag met als thema "Geloof en Politiek". Plaats: U.S.C., Janskerkhof 14 te Utrecht.

Aanvang: 13.30 uur. Info: W. van Berckel tel: 030-315494.

Wineke Vlek, vakbondsconsulent van de AbvaKabo,

is bereikbaar op dinsdag en donderdag van 9.00 tot 17.00 uur en op woensdag van 9.00 tot 13.00 uur: Tongersestraat 53, kamer 1047. Zij houdt spreekuur op woensdag van 11.30 tot 13.00 uur en na telefonische afspraak, tel: 888297

Algemene Ledenvergadering AbvaKabo

Dinsdag 11 februari, van 12.30 tot 14.00 uur, in de promovenduskamer Tongersestraat 53. Agenda en notulen zijn u reeds toegezonden.

VACATURES

Schriftelijke sollicitaties onder vermelding van het vacatuernummer op brief en envelop binnen 10 dagen te richten aan de dienst P&O. Interne vacatures gelden uitsluitend voor medewerkers van de RL.

Interne vacature 015

Bij de vakgroep Gezondheidsethiek en Wijsbegeerte bestaat een vacature voor een

toegevoegd docent(e) 1.0 fte

De betreffende functionaris zal worden ingezet op terrein van health promotion-onderwijs en in geringe mate-onderzoek. Verwacht wordt dat de aan te stellen docent zich zal bezig houden met onderwijsseenheden, jaarwerkstukken en afstudeeronderzoek op de volgende terreinen:

- gezondheidsinterventies
- health promotion
- gezondheidsbeleid.

Het betreft een positie ter compensatie voor nieuwe activiteiten van de huidige UD op dit terrein. Deze zal zich gaan bezighouden met een nieuwe engelstalige twee-jarige onderwijsstroom op het terrein van de gezondheidswetenschappen. Ook in dit kader zal de aan te stellen functionaris enig werk moeten gaan verrichten. Dit behelst onder meer het toetsen op bruikbaarheid van bestaande onderwijsseenheden in een nieuw, verkort, en engelstalig curriculum.

Tenslotte wordt verwacht dat de functionaris meedenkt over de richting van het health promotion onderzoek binnen de vakgroep. Functie-eisen: gezondheidswetenschapper met aantoonbare ervaring op het gebied van health promotion en belangstelling voor het onderwijs in de gezondheidswetenschappen in de meest brede zin. Didactische vaardigheden en textuele souplesse strekken tot aanbeveling. Salaris: maximaal f 6.592,— bruto per maand (schaal 11). Info: dhr. G. Widdershoven, tel. 888377/372.

Intern vacatuernummer 016

De Rijksuniversiteit Limburg en het Diagnostisch Centrum van het Academisch Ziekenhuis Maastricht (DCC) zijn betrokken bij het OPENLABS project dat in het kader van het Europese "Advanced Informatics in Medicine" programma wordt uitgevoerd. Het doel van dit project is te komen tot een verbeterde kwaliteit en efficiency van Klinisch Chemische en Haematologische laboratoria door de integratie van kennissystemen en telematica met laboratorium informatiesystemen en laboratorium apparatuur. In het kader van dit project zijn er de volgende vacatures:

een ervaren toegevoegd onderzoeker v/m 0.5 fte

De taak van deze onderzoeker is het ontwikkelen en toetsen van modellen waarmee laboratorium werkplekken beschreven kunnen worden. Deze modellen dienen bruikbaar te zijn voor capaciteitsplanning en de voorspelling van de bezettingsgraad en doorlooptijden bij verschillend patiënten aanbod.

Intern vacatuernummer 017

een ervaren toegevoegd onderzoeker v/m 0.8/1.0 fte

De taak van deze onderzoeker is het specificeren en implementeren van een systeem dat de huisarts ondersteunt bij het aanvragen van laborato-

riumonderzoek. Hierbij gaat het met name om het beschikbaar maken van protocollen die door het DCC in overleg met huisartsen zijn opgesteld. Onderzocht moet worden op welke wijze de huisarts optimaal ondersteund kan worden. Een deel van het onderzoek zal zich ook richten op de bruikbaarheid van de terugmelding van de resultaten van het laboratoriumonderzoek tezamen met een interpretatie van deze gegevens. Wij zoeken voor deze vacature een medisch informaticus c.q. een informaticus met belangstelling voor medische toepassingen. Kennis van technieken uit de kunstmatige intelligentie is van belang. Van de informaticus wordt medische basiskennis verwacht. Afhankelijk van deze mate waarin deze medische basiskennis aanwezig is, vindt aanstelling voor 0.8-1.0 fte plaats. Nadere informatie over deze vacature kan verkregen worden bij prof. dr. ir. a. Hasman, tel. 043-888417 en dr. P. Pop, tel. 875389.

Interne vacature 018

Bij de vakgroep Biofysica van de Faculteit der Geneeskunde is er ten behoeve van de technische ondersteuning van onderzoeksprojecten binnen het Instituut Hart- & Vaatziekten een vacature voor een:

HBO-ingenieur (m/v), specialisatie computertechniek 1.0 fte

Taken:

- ontwikkeling en aanpassing van experimentele apparatuur op het gebied van ultrageluid en beeldverwerking;
- onderhoud van apparatuur;
- zelfstandig opzetten van in-vitro test-configuraties;
- zelfstandige rapportage meetresultaten;
- ondersteuning gegevensverwerking (ontwikkeling applicatie-programmatuur).

Functie-eisen:

- opleiding op HBO-niveau electronica (specialisatie computertechnieken);
- ervaring met interfacing van apparatuur;
- programmeerervaring (bij voorkeur in C);
- ervaring met MS-DOS/UNIX;
- veelzijdige belangstelling.

Info: dr. ir. A. Hoeks, vakgroep Biofysica, tel. 888485/479.

Salaris: maximaal f 5.057,— bruto per maand bij een full time aanstelling (schaal 9).

Interne vacature 019

Binnen de vakgroep Interne Geneeskunde bestaat een vacature voor een

Biochemisch Analist m/v

De analist zal werken op het haemodynamisch laboratorium van de afdeling Interne Geneeskunde. Hij/zij zal ondersteuning bieden aan het wetenschappelijk onderzoek van de AIO's en de AGNIO behorende tot de werkgroepen endocrinologie en nefrologie.

Hij/zij zal participeren in het uitvoeren van verschillende haemodynamische onderzoekstechnieken zoals: plethysmografie, laser doppler, LVDT-techniek, echo doppler metingen, finapress, 48-uurs bloeddrukmetingen, impedantie metingen en microcirculatiemetingen (intravitaal microscopie). Tevens zal de analist deelnemen aan dataverwerking en analyse, is verantwoordelijk voor apparatuur onderhoud en zal de analist de agenda voeren van het betreffende laboratorium. Gedacht wordt aan een functioneel laborant voor haemodynamisch onderzoek of aan een laborant met een soortgelijke ervaring. Salaris: afhankelijk van opleiding en ervaring max. f 3.863,- bruto per maand (max. schaal 7 BBRA 1984).

Interne vacature 020

De Faculteit der Rechtsgeleerdheid roept gegadigden op voor de functie van:

universitair hoofddocent (m/v)

in de politieke wetenschap

Taken:

- het geven van onderwijs op het breukvlak van de politicologie, de economie en het recht;
- het zelfstandig verrichten van onderzoek op het terrein van de politieke wetenschap, in het bijzonder de politieke theorie en geschiedenis;
- leiding geven en deelnemen aan het onderzoek van het Centrum voor Euregiole Provinciale en Lokale Studies (CELS);
- het begeleiden van jongere medewerkers;
- het verrichten van bestuurlijke en organisatorische taken in de faculteit.

Vereisten:

- gepromoveerd zijn in de politieke wetenschap;
 - ruime ervaringen in het doen van onderzoek;
 - didactische ervaring;
 - leidinggevende en organisatorische ervaring;
 - goede contactuele vaardigheden;
 - bereidheid tot interdisciplinaire samenwerking in onderwijs en onderzoek.
- Aanstelling zal geschieden in de rang van universitair hoofdmedewerker. Salaris min. f 6.679,- en max. f 9.011,- bruto per maand (bij full-time dienstverband), afhankelijk van opleiding en ervaring. Aanstelling in vaste dienst is mogelijk.
- Inlichtingen over de functie kunnen worden ingewonnen bij Prof. Mr. N.H. Roos en Drs. W. Kuiper, resp. voorzitter en secretaris van de benoemingscommissie; tel.: 043 - 887029/887020.

BUREAU BUITENLAND

Training Cross Culturele Contacten, 24-26 februari 1992

Deze training is opgezet voor al die personen binnen onderwijsinstellingen die in hun werk te maken hebben met buitenlandse studenten. Het gaat hier niet om de lessituatie, hiervoor zal t.z.t. een aparte training worden opgezet, maar om contacten die daar buiten vallen. Te denken valt aan personen zoals sociale begeleiders, dekanen, registrars, fellows-hip-officers en administratief en financieel personeel. Deze training wordt verzorgd door de NUFFIC en het Centrum Kontakt der Continenten. De prijs bedraagt f 1.560,- incl. alle maaltijden en twee overnachtingen op éénpersoonskamers. De training wordt gehouden in Soesterberg. Bij Bureau Buitenland ligt informatie ter inzage. Info: H de Jong, Centrum der Continenten, tel. 03463-51755 of: H. Enklaar, NUFFIC, tel. 070-3510568.

RL-AGENDA

Promoties en inaugurele- of afscheidsredes vinden plaats in de Aula, Tongersestraat 53. Informatie: Rectoraat, 887096/887210

12-2 Economische ontwikkelingstheorieën, 1945-1992, Lezing in de cyclus Ontwikkelingsproblematiek, door Dr. G. Dijkstra, 14-16 uur Tongersestr 53 kmr 0.089
13-14-2 Congres: "Lipids, The Continuing Challenge" Info: Marco Berndes tel: 888595
13-2 Afscheidssymposium F. ten Hoor
14-2 Afscheidsrede F. ten Hoor, 14 uur
19-2 Achtergronden van verstedelijking in ontwikkelingslanden. Lezing in de cyclus Ontwikkelingsproblematiek door Drs. H. Aarts, Tongersestr 53, kmr 0.089
20-2 Promotie F. Buntinx, 16 uur
21-2 Promotie F. Spieksma, 16 uur
26-2 Nederlandse Ontwikkelingshulp; motieven, geschiedenis en problemen. Lezing in de cyclus Ontwikkelingsproblematiek, door Dr. P. Hoebink, 14-16 uur Tongersestr 53, kmr 0.089.
28-2 Promotie D. den Boer, 14 uur
2-3 Carnaval RL gesloten
3-3 idem
5-3 Promotie L. Plugge, 16 uur
6-3 Promotie W. Rinsema, 16 uur

12-3 Promotie J. Wachelder, 16 uur
14-3 Voorlichtingsdag voor toekomstige studenten: Rechten, Economie en Econometrie. RL locaties. Info: 887172
19-3 Promotie M. Janssen, 14 uur
21-3 Voorlichtingsdag voor toekomstige studenten: Gezondheidswetenschappen, Verplegingswetenschap, Milieugezondheidkunde, Cultuur- en wetenschapsstudies, Kennistechnologie. RL locaties. Info: 887172
26-3 Promotie M. de Groot, 14 uur
26-3 Promotie F. Linssen, 16 uur
27-3 Promotie B. Koes, 14 uur
27-3 Promotie A. Bendetowicz, 16 uur
30-3 Seminar IMperator 'Triad power and the EC'. Info: 888756
3-4 Inauguratie J. Urquhart, 16 uur
10-4 Promotie P. Giesen, 14 uur
10-4 Promotie A. Coomans, 16 uur
17-4 Goede vrijdag RL gesloten
20-4 Pasen RL gesloten
23-4 Promotie R. Bal, 14 uur
24-4 Inauguratie L. Ginjaar en J. Kleinjans, 16 uur
30-4 Koninginnedag RL gesloten
1-5 Collectief verplichte ADV-dag RL gesloten
5-5 Bevrijdingsdag RL gesloten
4-5 Collectief verplichte ADV-dag RL gesloten

8-5 Promotie W. Bode, 16 uur
15-5 Inauguratie D. Halliday, 16 uur
21-5 Promotie J. Rinkes en G. Samuel, 15 uur
22-5 Promotie A. Romme, 14 uur
22-5 Promotie M. Peters, 16 uur
28-5 Hemelvaartsdag RL gesloten
29-5 Collectief verplichte ADV-dag RL gesloten
5-6 Inauguratie P. de Leeuw, 16 uur
8-6 Pinksteren RL gesloten
12-6 Promotie M. Sniijders, 14 uur
7-9 Opening academisch jaar
27-10 Inauguratie Th. Mock, 16 uur
31-10 Voorlichtingsdag voor toekomstige studenten: Gezondheidswetenschappen, deeltijdopleiding Verplegingswetenschap, Milieugezondheidkunde, Cultuur en Wetenschapsstudies, Kennistechnologie
7-11 Voorlichtingsdag voor toekomstige studenten: Nederlands recht dag-en deeltijdopleiding, Fiscaal recht, Economie en Econometrie
14-11 Voorlichtingsdag voor toekomstige studenten: geneeskunde, Gezondheidswetenschappen, deeltijdopleiding Verplegingswetenschap en Milieugezondheidkunde
25-12 Kerstmis RL gesloten
26-12 idem

LET'S TALK MONEY

Geld, geldstromen en financiële besturing. Daar gaan we het over hebben tijdens de Financieel-economische Workshop van Koninklijke PTT Nederland NV, van 19 tot en met 21 mei 1992, op ons landgoed Voorlinden in Wassenaar.

Deelname staat open voor academici met kennis van en affiniteit met het financieel-economische werkveld. U studeert in 1993 af. Daarnaast is uw niveau boven gemiddeld en bent u ambitieus en ondernemend.

Mensen die bij PTT het financiële roer in handen hebben, zijn uw gesprekspartners en staan garant voor een hoogwaardige inbreng: actuele vraagstukken, boeiende cases en uitdagende stellingen. U speelt daar actief op in. U laat zien, dat u de financiële ins en outs van PTT snel kunt doorgronden. U denkt snel en

weet uw mening goed te verwoorden. U gooit hoge ogen in het managementgame dat we met u spelen. Kortom, u laat zien dat u partij bent voor de professionals van PTT. En in samenspel met hen zorgt u voor een workshop van hoog niveau.

Let's talk money. Drie dagen lang. In een select gezelschap. Reis- en verblijfskosten zijn uiteraard voor rekening van PTT Nederland. Al wat we van u vragen is een klinkende motivatie, waaruit blijkt dat u in deze workshop niet mag ontbreken.

Het inschrijfformulier is verkrijgbaar bij de economische studentenverenigingen of bij Koninklijke PTT Nederland NV, concernstaf Management Development, Postbus 15000, 9700 CD Groningen. De inschrijftermijn sluit op 28 februari 1992. De selectie van deelnemers zal plaatsvinden in maart 1992.

PTT Financieel-economische Workshop 1992

ptt nederland

Werk
Op zat
een da
doorge
die dan
ervarin
komen
Zeezi
Scholte

Lezing
Op 28
keling
Thema
maar h
wester
De lez
Columi
Ongoir
mei, M
van He
15.00 u
Tel. 03-

Openi
Het spr
kers wc
uur in
ingang

Attent
In de ca
Central
contact
887354

Studer
Vrijstell
In dece
vrijstelli
vrijstelli
volgenc
Men mi
partner
genoen
van de
18 jaar
20 jaar
22 jaar
Dit zijn

Ook stu
Het is n
ontbrek
vrijstelli
genote
wannee
Bij sam
partner)
- men
wonen.
kingsreg
- men r
vingsko
Bij huw
- zowel
opkoms
De vrijst
het mor
heeft. D
van de
formulie
De vrijst
wordt d
omstanc
Opgeme
aan dier
geacht.
Voor na
canaat,
spreeku
u. Len.2
887354

Steunp
Opening
21 21 5

Studie-l
Bezoek c
elders. P
di. en de
Len.26,

Centra
Opening

Werkgr
De Werk
en 14.00

Activite
Wo. 12
Wo. 19
Aanvang
Aanvang
26 (zijne
Dope

Bulletin

Werkgroep Tropenkinderen

Op zaterdag 14 maart 1992 organiseert de Werkgroep Tropenkinderen een dag voor diegenen (vanaf 14 jaar) die langere tijd in het buitenland doorgebracht hebben, bijvoorbeeld samen met ouders of verzorgers. Op die dag kunnen zij praten met mensen die dezelfde soort verhalen en ervaringen hebben met het verblijf in het buitenland en met het terugkomen in Nederland (school, werk, vrienden). De dag vindt plaats in Café Zeezicht, Nobelstraat 2 in Utrecht, van 09.45 - 17.00 uur. Info: A. Scholten, Toermalijnlaan 38, 3523 BH Utrecht, tel. 030-514284.

Lezingen Columbus Complex

Op 28 februari start de Nederlandse Vereniging voor Cultuur en Ontwikkeling een serie van vier lezingen in het kader van het Columbus jaar. Thema: niet de historische Columbus-figuur is thema van de lezingen, maar het complex van hedendaagse uitingen waar Columbus voor staat: westerse expansie in naam van vooruitgang, beschaving en Christendom. De lezingen worden gehouden op: 28 februari, Development: The Columbus effect in western development agendas; 26 maart, Religion: Ongoing Christian Expansion; 16 april, Culture and Communications; 13 mei, Militarism: making the world safe for military hegemony. Plaats: Aula van Het Institute of Social Studies, Badhuisweg 251, Den Haag. Aanvang: 15.00 uur. Opgave: secretariaat van de NVCO, Kontakt der Kontinenten. Tel. 03463-51755 (bij voorkeur op dinsdag en donderdag).

Openingstijden

Het spreekuur 'Studeren in het buitenland' voor studenten en medewerkers wordt gehouden op woensdag- en vrijdagochtend van 09.00 - 11.30 uur in de Studie-infotheek van Studentenzaken, Oud-Gouvernement, ingang Lenculenstraat, kamernr. 0311.

STUDENT EN ZAKEN

Attentie

In de carnavalsweek, **2 t/m 6 maart**, zijn het studentendecanaat en de Centrale Studenten Administratie gesloten. Voor spoedgevallen kan contact opgenomen worden met het secretariaat Studentenzaken. Tel. 887354.

Studentendecanaat

Vrijstelling militaire dienst bij kostwinnerschap
In december 1991 zijn de richtlijnen van de Minister van Defensie t.a.v. vrijstelling wegens kostwinnerschap aangescherpt. Overweegt men vrijstelling wegens kostwinnerschap aan te vragen dan moet men aan de volgende voorwaarden voldoen:

Men moet in alle gevallen voldoen aan de inkomensnorm, d.w.z. dat de partner van de dienstplichtige niet meer mag verdienen dan het hieronder genoemde inkomen. Het maximum bedrag is afhankelijk van de leeftijd van de dienstplichtige:

18 jaar of jonger	f 3159,78	19 jaar	f 3021,11
20 jaar	f 2891,11	21 jaar	f 2752,45
22 jaar	f 2709,11	23 jaar of ouder	f 2700,45

Dit zijn bruto-bedragen.

Ook studiefinanciering wordt als inkomen aangemerkt.

Het is niet per sé noodzakelijk dat er een partner-inkomen is. Ook bij het ontbreken van een partner-inkomen kan men in aanmerking komen voor vrijstelling. Uitgangspunt is dat vrijstelling wordt verleend als de echtgenote of partner recht zou hebben op een kostwinnersvergoeding wanneer de dienstplichtige in dienst zou gaan.

Bij samenwonen (met een vrouwelijke dan wel met een mannelijke partner):

- men moet minimaal 6 maanden **voor** opkomst op hetzelfde adres wonen. Dit moet aangetoond worden met een uittreksel uit het bevolkingsregister en

- men moet minimaal 6 maanden **voor** opkomst een notarieel samenlevingscontract hebben afgesloten.

Bij huwelijk:

- zowel het huwelijk als de aanvraag voor vrijstelling moeten **voor** datum opkomst geschieden.

De vrijstelling wegens kostwinnerschap kan pas worden aangevraagd op het moment dat de dienstplichtige de waarschuwingsoproep ontvangen heeft. Deze aanvraag kan men indienen via de Afdeling Militaire Zaken van de gemeente waar men staat ingeschreven. Hiervoor zijn speciale formulieren beschikbaar.

De vrijstelling wordt in eerste instantie voor **één** jaar verleend. Op verzoek wordt deze vrijstelling hierna definitief indien de hierboven genoemde omstandigheden niet gewijzigd zijn.

Opgemerkt moet nog worden dat deze vrijstelling geweigerd kan worden aan dienstplichtigen die voor de te vervullen functie onmisbaar worden geacht.

Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met het Studentendecanaat, Dienst Studentenzaken, Bouillonstraat 3, tel. 887354. Open spreekuur studentendecanen: di. en do. 14.00-16.00, wo. 17.00-19.00 u. Len.26, k. 0310B. Tel. spreekuur ma. t/m vr. 13.30-14.00 u., tel. 887354 (ook voor afspraken).

Steunpunt Studiefinanciering

Openingstijden: ma. t/m vr. 09.00-12.00 u. en 14.00-16.00 u., tel. 06 - 3 21 21 51, Len.26.

Studie-Infotheek

Bezoek de studie-infotheek voor studies WO en HBO; keuzeblokken RL en elders. Post Initieel Hoger Onderwijs, vacatures enz. Openingstijden: ma. di. en do. 14.00-16.30 u en wo. 16.00-19.00 u en vr. 09.00-12.00 u, Len.26, kamer 0311, Tel. 887351.

Centrale Studenten Administratie

Openingstijden: ma. t/m do. 13.30-16.30 u. en vr. 09.00-12.00 u.

Werkgroep INKOM '92

De Werkgroep INKOM is weer bereikbaar van ma. t/m vr. tussen 13.00 u. en 14.00 u., 887393.

Activiteiten Ichtus

Wo. 12 feb.: Evangeliesatiecursus door Pete Lowman 2.

Wo. 19 feb.: Evangeliesatiecursus door Pete Lowman 3.

Aanvang maaltijd: 18.00 u. (opgeven 24u. van tevoren bij Petra, 252375).

Aanvang programma: 19.30 u., Augustinessenklooster, Lenculenstraat 26 (zijgang Verwerhoek).

Dope

De eerstvolgende AB (denktank) vergaderingen zijn, **do. 13 feb en do. 19 mrt.** in K 0.215 OG. Voor nadere informatie kunt U bellen 043-214659.

Integrand Maastricht

Bijna klaar met je studie, maar nog niet klaar voor de praktijk? Bel Integrand, bemiddelingsbureau tussen bedrijfsleven en vergeworpen academici. We hebben eind januari openstaande opdrachten op het gebied van marketing, organisatie en BIK. Schrijf je nu in! Tel: 887355/97 of loop langs: Bredestr. 4 (09.00-12.30, 13.30-17.00 u.).

Agenda Ægee

Elke di.-avond ledenborrel in Joie de Vivre.

Wo. 12 feb.: ALV, 19.30 u.

Za. 15 feb.: Ledendag

Europese Agenda:

Zo. 16 t/m 26 feb.: Winterschool in Delft

Wo. 19 t/m 23 feb.: The United States of Europe? Parallels and differences to USA in Freiburg.

Do. 27 feb. t/m za. 29 feb.: Countdown Europe: from the economical to a political union in Paris.

Agenda Sigma

Di. 11 feb.: A.L.V., 19.30 u., K.1090, TS53.

Di. 18 feb.: Fondsgroepen, 19.30 u., TS53.

SIB-Maastricht

Vr. 7 feb.: Lezing georganiseerd door Werkgroep Oost-Europa, café van Sloun.

Do. 13 feb.: 21.00 u., Ledenborrel, café van Sloun.

Vr. 14 feb.: Benefietgala t.b.v. Artsen zonder Grenzen. organisatie, SIB-Amsterdam

Vr. 21 feb.: Schaatsen, opgeven bij Christianne (472863)

Di. 25 feb.: Werkgroepvoorzittersoverleg, SIB kamer

Do. 27 feb.: 21.00 u., Ledenborrel, café van Sloun.

Tafelstraat 13

Ma. 10 feb.: 19.45 u., Toneelgroep (elders)

Di. 11 feb.: 18.00 u., Tafelen. Opgeven tot 16.00 u. tel. 215651, evt. om mee te koken

Di. 11 feb.: 20.00 u., Spiritualiteitsgroep

Di. 11 feb.: 20.00 u., Filosofiegroep Levinas

Wo. 12 feb.: 20.00 u., Filosofiegroep Gedachteloze generatie

Do. 13 feb.: 17.45 u., Koorrepetitie

Do. 13 feb.: 20.00 u., Poëziegroep

Do. 13 t/m vr. 15 feb.: Zen-weekend te Pey-Echt

KoKo Agenda

Wo. 12 feb.: Popino kroegentocht

Vr. 14 feb.: 20.00 u., CC Open podium. Georganiseerd i.s.m. studium Generale. CCV-Theater herbenusstr. 89, gratis toegang.

Wo. 19 feb.: OC kroegavond

Do. 20 feb.: arancio oranje bitterbal

KoKo activities for our foreign students:

Vr. 14 feb.: Open podium, students present their talent in theatre activities. Free entry! CCV-theatre, Herbenusstraat 89, 20.00 u.

STUDIUM GENERALE

De pluralistische stad

De stad kan niet langer vanuit één concept worden vormgegeven, zoveel is uit de voorgaande lezingen duidelijk geworden. Hoe kunnen we desalniettemin architectuur bedrijven en steden bouwen? Helpt het als mensen meer inspraak krijgen over de inrichting van hun woonomgeving? Of zijn de toekomstige bewoners, zeker als we ecologische kwesties laten meewegen, te weinig onderlegd om zinvol mee te praten over de inrichting van hun woning/omgeving? Kroll is daar niet zo bang voor. **Do. 13 feb.:** 20.00 u., Collegezaal Jezuitenklooster, Ir. L. Kroll, architect, Brussel.

LV&S

Geen lessen

Di. 25 feb. geen lessen in sporthal Randwijck ivm L.S.O. carnavalsconcert. **Ma. 2 t/m vr. 6 mrt.** geen lessen ivm carnaval.

Indoorsportweek

In de week van **17 t/m 20 feb.** organiseert buro LV&S de jaarlijkse Indoorsportweek in de volgende takken van sport: watertienkamp, schaken, badminton, handbal, volleybal, korfbal, schermen, squash, bridge en tennis indoor. Kosten: sportkaarthouders gratis, anderen f 3,- p.p. per activiteit. Verdere info en folder bij LV&S.

Bridge indoorsportweek

Bridgeclub "De Laatste Slag" organiseert in het kader van de Indoorsportweek een bridgetoernooi op **do. 20 feb.** in het bovenzaaltje van café Ma van Sloun, Tongersestr. 3. Aanvang: 20.00 u. Inschrijven bij LV&S. **Bridge algemeen:** iedere do-avond wordt er gekaart in het bovenzaaltje om 20.00 u. Er wordt gespeeld in een gezellige, niet competitieve sfeer. Bridgeclub DLS is vooral gericht op beginners, maar ook ervaren bridgers zijn welkom. Ook indien men nog niet kan bridgen, maar het graag wil leren, kan men zich aanmelden: bij voldoende belangstelling wordt er op korte termijn een extra beginnerscursus gegeven. Inlichtingen: E. Custers, tel 882322 (kantooruren) of 624044.

Parkkaarten

Via LV&S kun je in het bezit komen van een parkkaart om te kunnen tennissen op 10 banen van Dousberg Parc. Het seizoen loopt van **1 apr. t/m 30 sep.'92**. Kosten: f 110,- voor sportkaarthouders, f 55,- (+hele sportkaart) voor Stennis-leden. Aanvragen bij LV&S.

Sportkaarten halve prijs

Vanaf **1 feb.** zijn alle sportkaarten/zwemabonnementen bij LV&S verkrijgbaar voor de helft van de prijs (geldig t/m juni '92).

Uitslag nachtaalshockey toernooi 22 januari jl.

1. Evt. Donaldus Duck 2. Circumflex 3. Smurfen 4. Nachtprofs 5. Bragge-leren 6. Stikkies 7. FaMaLie v. Sloun 8. NachDElijke 6

LUSS mededeling

Za. 15 feb. zal in Maastricht om de Nederlandse Studenten Kampioenschappen cross (veldloop) worden gestreden. De afstanden zijn: dames-korte cross 1650 m., lange cross 4650 m. Heren: - korte cross 3150 m., lange cross 9100 m. Doe mee of kom kijken! Je kunt je opgeven bij de LUSS of tot een half uur voor aanvang v.d. wedstrijd.

Agenda Saurus

8/9 feb.: Trainingsweekend HC-8 Eindhoven. **12 feb.:** Inschrijving lopers Batavierenrace (25/4) 20.00 u. Casjet. **14 feb.:** Hollandse borrel" Casjet. **15 feb.:** Examens info Ellen 213347. **19 feb.:** Groot Saurus feest Veronica boot. **23 feb.:** Gyas-Hunze achternvolgingsrace over 3 km. in Groningen nr.: Ov4+, C4+, 4+, MIX C4+. 's Avonds feest startgeld f 5,- p.p. info Frans 254964 aanmelden voor 9 feb. **11 mrt.:** Examens info Annerose 254822. **21 mrt.:** Heiniken A'dam. **28 mrt.:** Head A'dam.

Schaatsen

De studenten schaatscie. biedt RL-studenten de mogelijkheid om in groepsverband, olv een ervaren trainer te gaan schaatsen op de 400 m. baan te Geleen. Afhankelijk van het aantal deelnemers kan er worden geschaatst op de volgende tijdstippen: di. 10.00-11.30 u./14.30-16.00 u., wo. 10.00-11.30 u./14.00-15.30 u., do. 10.00-11.30 u. Kosten: f 3,- met sportkaart, f 6,- zonder sportkaart. Info en aanmelding bij: Loek (431459), Annette (215184).

GENEESKUNDE

Mededeling Bureau Onderwijs

Wijzigingen data evaluatieprogramma 1991-1992

De oorspronkelijke datum van afname van de vierde Voortgangstoets FdG academisch jaar 1991-1992 is op verzoek van de Onderwijsorganisatie Geneeskunde uit logistieke overwegingen gewijzigd. De nieuwe toetsdatum nu vastgesteld op **woensdag 24 juni 1992**. Wij verzoeken u van deze wijziging aantekening te houden voor uw agenda. Ook de data van de Vaardigheidstoets **jaar 2** zijn aangepast; de toets vindt plaats op **dinsdag 26 mei** en **woensdag 27 mei 1992**.

Cursussen Klinische Epidemiologie

Vanaf 18 maart 1992 worden weer 2 McMaster cursussen Klinische Epidemiologie gegeven. Er zullen wekelijkse sessies van 3 uur zijn waarin de deelnemers (max. 10 per groep) na gedegen studie vooraf (leeswerk en uitvoeren van opdrachten) samenkomen en onder leiding van een inhouddeskundige tutor over de stof discussiëren en de opdrachten bespreken. De benodigde voorbereidingstijd bedraagt per week zeker 6 uur. De cursussen richten zich primair op klinische onderzoekers.

In verband met de zwaarte van de cursus wordt instemming van de betrokken vakgroep verondersteld. Aan eventuele deelname gaat een gesprek met een van de cursusleiders vooraf. Het volgende pakket wordt aangeboden:

I. "Grondbeginselen van Klinische Epidemiologie" (beginnerscursus)

De volgende thema's komen aan de orde:

Unit I: introductie, causaliteit, effectiviteit, study design

Unit II: ziektefrequentie, observervariatie, definitie van normaal, interpretatie van diagnostische tests

Unit III: natuurlijk beloop en prognose

Unit IV: bias

Unit V: presentaties

Woensdag 18 maart tot 17 juni, wekelijks van 9.00-12.00 uur

II. "Ontwikkeling en Verdediging van een Research Protocol"

De volgende thema's komen aan de orde:

Unit I: introduction

Unit II: the question

Unit IIIa: selecting the subjects

Unit IIIb: ensuring comparable groups

Unit IV: the maneuver

Unit V: measurement

Unit VI: events

Unit VIa: researchbeleid en subsidiemogelijkheden

Unit VII: analysis

Unit VIII: ethics

Unit IX: administration and finance

Unit X: presentation of protocol

Woensdag 18 maart tot 1 juli, wekelijks van 9.00-12.00 uur.

Kosten per cursus: ca. fl. 75,00

Opgave uitsluitend via drs.ir. P. Leffers, vakgr. Epidemiologie, tel. 887338/887379 of prof dr. Sj. van der Linden, vakgr. Interne Geneeskunde, tel. 875025.

Oproep voor studenten die afstuderen op 25 maart

Studenten die op 25 maart a.s. gaan afstuderen, worden verzocht uiterlijk vóór 16 februari contact op te nemen met Monic Hanssens, Erasmusdomein 112a, 6229 GD Maastricht, tel. 043-612077. Deze oproep is geplaatst, omdat we er een leuke dag van willen maken. Alle ideeën zijn welkom!

FISEM stageplaatsen

Voor de landen Spanje, Ghana, Letland en Rusland zijn nog stageplaatsen van 4 weken open. Voor informatie: bel Martijn, 251563.

Mocht je 6 weken stage willen lopen dan kan dat nog in Ghana en Egypte. Bel voor informatie: Sonja, tel. 255971.

MFV Reflex

Klinische lezing Diabetes Mellitus. Op donderdag 20 februari zal Dr. N. Schaper een klinische lezing verzorgen met als titel "De diabetische voet". Dr. N. Schaper is als internist verbonden aan het AZM.

De lezing vindt plaats van 17.00 tot 18.00 uur in de klinische instructieruimte van het AZM, kamer 1-h2-012; deze kamer is te vinden naast het personeelsrestaurant, in de gang van de civiele dienst. Heb je tijd en geen onderwijsverplichting, dan ben je van harte welkom. De toegang is gratis.

GEZONDHEIDSWETENSCHAPPEN

Alle 3e jaars studenten GVO en GKG en 1e jaars doorstroom GVO
Betreft: onderzoeks- en praktijkstages Een dezer dagen vind je in je postvak de : "Handleiding voor stages Gedragswetenschappelijke GW". Het is de bedoeling dat je deze handleiding goed bestudeert en bewaart. De handleiding wordt slechts eenmaal verstrekt. In verband met de stages worden een aantal colleges gegeven. Op 19 februari 1992 zijn de onderwerpen: 1. 'GVO-onderzoeksstage' van 08.30 tot 10.00 uur en 2. 'GKG-onderzoeksstage' van 10.00-11.30. Voor beide de lokatie: Hgb

Bulletin

K.O.001. Op 18 maart 1992 zijn de onderwerpen: 'GVO: ex-stagiaires vertellen over hun ervaringen' van 08.30-10.00 uur en 'GGK: ex-stagiaires vertellen over hun ervaringen' van 10.00-11.30 uur. De lokatie voor de colleges van 18 maart worden tijdens de bijeenkomst van 19 febr. a.s. bekend gemaakt.

Bijvakblokken

Er is grote onduidelijkheid ontstaan over de status van bijvakken. De afgelopen weken zijn daar tegenstrijdige berichten over verschenen. Vanaf heden telt de volgende definitie: "Een bijvakblok is een blok dat als zodanig is opgenomen in de studiegids (pag. 195), of een ander regulier blok buiten de eigen afstudierichting of een blok dat (schriftelijk aan de Examencommissie) als bijvakblok wordt erkend door de deelprogramma-leider". H. van Berkel, voorzitter Examencommissie.

Studentengeleding GVO-TRIANO

GVO-TRIANO organiseert op dinsdag 11 februari a.s. een midjaar-feest. Om er wat meer kleur aan te geven hebben we als thema: Who's afraid of red, yellow and blue. Het feest wordt gehouden in de Studancing (len 29) vanaf 22.00 uur en de entree is nu verlaagd naar F 2,50!! Introducees zijn toegestaan.

Lezingencyclus: 'een oriëntatie in de Sportgeneeskunde'

Janus Jongbloed Research Centrum organiseert op 26 mrt. a.s. een thema-avond "Sportmedische begeleiding" uit de Lezingencyclus 'Een oriëntatie in de Sportgeneeskunde'. Programma: 19.00 uur, titel: Team-begeleiding van atleten tijdens sportevenementen, spreker: F. Kessel (sportarts KNVB). 19.30 uur, titel: Krachtsport en sportmedische begeleiding, spreker: Gerard Rondhuis (fysiotherapeut). 20.00 uur, koffiepauze. 20.20 uur, titel: vrouw en sportmedische begeleiding, spreker: J. du Boeuff (gynaecoloog). 22.50 uur Einde. Deze thema-avond vindt plaats in de collegezaal van het laboratorium voor medische fysiologie en sportgeneeskunde, Vondellaan 24 te Utrecht. Voor aanmelding en informatie bel: 030-880521.

Voortgangstoets Milieugezondheidkunde

Vrijdag 14 februari a.s. wordt voor alle studenten MGK de voortgangstoets van de Faculteit der Gezondheidswetenschappen afgenomen. Afname vindt plaats in het MECC te Maastricht, aanvang exact om 13.30 uur tot 17.30 uur. Vanaf 13.00 uur kunt u in de zaal plaatsnemen. Plaatsindeling is op studentnummer, rechts in de zaal. De koffie kost f 1,50 per kop. Raadpleeg vooraf Reglement van Orde (ligt ter inzage in practicumzaal, BMC). De voorlopige antwoordsleutel ligt om 17.30 uur aan receptie Randwijck en Kapoenstraat. Een geldige collegekaart is verplicht! Datum laatste voortgangstoets MGK studiejaar 91/92 woensdag 20 mei 1992.

Voortgangstoets FdGW

Vrijdag 14 februari a.s. wordt voor alle studenten (behalve deeltijdstudenten) de voortgangstoets van de Faculteit der Gezondheidswetenschappen afgenomen. Afname vindt plaats in het MECC te Maastricht; aanvang: exact 13.30 uur tot 17.30 uur. Vanaf 13.00 uur kunt u in de zaal plaatsnemen. Indeling: op studentnummer, te beginnen links vooraan met nr. 88.001. Ouderejaars studenten kunnen zich inschrijven aan de balie tijdens het spreekuur. De koffie kost f 1,50 per kop. Voor het Reglement van Orde wordt verwezen naar de studiegids FdGW 1991 / 1992, blz. 248. De voorlopige antwoordsleutel ligt om 17.30 uur aan receptie Randwijck en Kapoenstraat. Gebruik een HB-potlood. Een geldige collegekaart is verplicht!; leg deze bij binnenkomst links vooraan gereed op uw tafel. Kom op tijd want na 14.00 uur wordt u niet meer in de zaal toegelaten. Datum laatste voortgangstoets FdGW studiejaar '91/'92 woensdag 20 mei 1992.

Oriëntatie op het doctoraal programma GW en MGK

Om propaedeutische studenten GW in de gelegenheid te stellen zich nader te oriënteren op de verschillende differentiatie programma's GW, de afstudeerrichtingen GW en de studierichting MGK, zullen drie voorlichtingsmiddagen worden georganiseerd, te weten 11, 18 en 25 februari vanaf 13.30 uur. Meer informatie is begin februari te vinden in de studentenpostvakjes in de Kapoenstraat 2.

Herkansing SPSS

De herkansingstoets SPSS voor M&S-B (3e jaars doorstroomstudenten) vindt plaats op woensdag 19 februari a.s. van 09.00-11.00 uur, lokatie: DEB 1 kamer 0.122.

Praktikum: "Step-test", blok 1.4

OP 18 februari a.s. vindt het praktikum "Step-test", blok 1.4, plaats voor de groepen 120 t/m 127. 09.00-11.00 uur: groepen 120, 122 en 123. 11.00-13.00 uur: groepen 124, 125 en 126. 13.00-15.30 uur: groepen 121 en 127. De lokatie is Becanusstraat 9.

ECONOMISCHE WETENSCHAPPEN

Internationale betrekkingen

Voor een stage en/of studie in het buitenland buiten Erasmus, Comett, Lingua e/o Tempus programma, vraag naar subsidie mogelijkheden en -voorwaarden bij Sandra Swelsen, secretariaat Internationale Betrekkingen, kamer 3.046 en/of bij Eugène Bernard, kamer 3054 B.

Studeren in het buitenland

Extra sessies voor "inzage buitenlandse studieprogramma's" op 12 februari van 09.00 tot 12.00 uur in kamer 2.013 en 17 februari van 13.30 tot 17.00 in kamer 2.002. Inschrijven uiterlijk 20 februari.

Talencursus International Management

Studenten die willen inschrijven voor de talencursus van Internationaal Management moeten zich **zo spoedig mogelijk** aanmelden bij Eva Nelsen, kamer 2.091. Borgsom f50,- (borgsom retour bij deelneming aan alle lessen). Bij een minimum aantal van 4 deelnemers kunnen de talencursussen doorgaan.

Cursus Engels: tijden: 11.00 - 13.00 uur; data: 14-02, 28-02, 13-03, 03-04, 24-04, 08-05 en 28-05.

Cursus Frans: tijden: 11.00 - 13.00 uur; data: 07-02, 27-03, 03-04 en 21-07.

Cursus Duits: tijden: 11.00 - 13.00 uur; data: 27-03 en 03-04.

AIESEC-Congressen

Heb jij zin in een fantastische internationale ervaring? Kom dan nu informeren naar de congressen die AIESEC in het buitenland organiseert. De congressen zijn meestal serieus van aard, maar zijn vaak ook erg gezellig. AIESEC zal het eerste contact voor jullie regelen! Spaanse les in Venezuela, een congres over International Entrepreneurship in Singapore of een seminar in Moskou zijn een aantal van de vele mogelijkheden. Info: AIESEC-kamer (k 0.086).

Uitreiking doctoraalgetuigschriften

De buluitreiking, gepland op vrijdag 6 maart 1992, komt in verband met

het Carnavalsreces te vervallen.

In de plaats daarvan zal op **vrijdag 28 februari 1992** aan kandidaat-afstudeerders het getuigschrift worden overhandigd. Aanmelding voor deze uitreiking kan tot uiterlijk vrijdag 14 februari 1992. Wanneer aanmelden: uitsluitend tijdens de spreekuren van de examenadministratie op dinsdag en vrijdag van 14.30 tot 15.30 uur.

EFM Activiteitenagenda

12 t/m 13 februari: EFM ALFA organiseert een excursie naar Amsterdam, met o.a. een bezoek aan De Nederlandse Bank en de Optiebeurs
26 februari: finale van de Nationale Marketing Associatie Dag op de EUR in Rotterdam

26 februari: EFM Mercurius organiseert een lezing, in het kader van de studierichting financiering, door de Dhr. Mackay van de Triodosbank, 13.30 uur, kamer 0090

In februari: EFM IMperator organiseert een excursie naar SHELL, Rotterdam.
11 maart: EFM Mercurius organiseert in samenwerking met Procter & Gamble een lezing over Account Management, gerelateerd aan het blok Retailmanagement, 13.30 uur

30 maart: EFM IMperator organiseert in samenwerking met MC Kinsey een seminar over "Triad Power"

8 april: Punica-case Procter & Gamble

11 t/m 17 april: EFM ALFA organiseert een excursie naar Praag

22 t/m 26 april: EFM Mercurius organiseert een excursie naar Londen

RECHTSGELEERDHEID

Balietijden Bureau Onderwijs

Maandag tot en met vrijdag van 10.15-11.15 uur en van 14.15-15.15 uur. Op maandagavond is de balie ook geopend van 20.00-21.00 uur.

Onderwijsbalie

In de week van Carnaval, 02.03.1992 t/m 06.03.1992, is Bureau Onderwijs en dus ook de onderwijsbalie de hele week gesloten.

Verkrijgbaar aan de balie

Roosters jaar 1, 2, 3, 4 en 5 avondopleiding Nederlands Recht blok 2.
Roosters jaar 1 t/m 4 dagopleiding Nederlands Recht blok 3.

Agenda

12.02: college Sociale Wetenschappen 10.00 uur Collegezaal Nieuwenhof
12.02: college Criminaliteit 15.30 uur Collegezaal Jezuitenklooster
19.02: college Sociale Wetenschappen 10.00 uur Collegezaal Nieuwenhof
19.02: hoorcollege Rechtshandeling 13.30-15.00 uur Collegezaal Jezuitenklooster
19.02: vragen uur Rechtshandeling 15.15-16.15 uur Collegezaal Jezuitenklooster
19.02: college Criminaliteit 16.30 uur Collegezaal Jezuitenklooster
20.02: college Overheid 19.00 uur collegezaal Nieuwenhof

Bloktoets Rechtshandhaving d.d. 08.11.1991

Naar aanleiding van de resultaten bij de bloktoets rechtshandhaving van 8 november 1991, heeft het dagelijks bestuur van de examencommissie een onderzoek ingesteld naar de vraag of de bloktoets in kwestie gebreken vertoonde.

Op basis van de uitkomsten van dit onderzoek is het dagelijks bestuur tot de overtuiging gekomen dat er geen redenen bestaan voor wijziging van bij de correctie aangehouden normering, noch voor het aanbieden van extra herkansingen of dergelijke.

Het definitieve besluit in deze hangt ter kennisgeving op het publicatiebord in de Nieuwenhof.

Studenten einddoctoraal

Evenals vorige jaren zal ook dit jaar weer een sollicitatiecursus plaatsvinden voor studenten die in het laatste jaar van hun studie zitten. Voor deze cursus, die is gepland van 13 t/m 16 april 1992, is een eigen bijdrage verschuldigd van f. 50,-.

Meer informatie op de borden bij de onderwijsbalie waar tijdens balieuren ook inschrijfformulieren te verkrijgen zijn.

O.F.D.-Rechtsgeleerdheid

Locatie: 2033 Nieuwenhof

Tel.: 043-887071 (ma/do)

Spreekuur: ma en do van 15.00-16.00 uur

Post: via brievenbus van de onderwijsbalie van Bureau Onderwijs.

ALGEMENE WETENSCHAPPEN

Gevraagd 3 studentleden voor de Studierichtingscommissie (SRC) Cultuur- en Wetenschapstudies. In de SRC is plaats voor 3 studenten die zich

Binnen de Academische Afdeling SPD van het RIAGG in Maastricht bestaat er met onmiddellijke ingang een vacature:

Data-Analyst (m/v) 80% tot 31/12/92

Deze zal verantwoordelijk zijn voor het uitvoeren van statistische analyses voor onderzoeksprojecten in het kader van het programma 'Sociale, Temporele en Epidemiologische Aspecten van Psychopathologie', met name de protocollen die gebruik maken van de Experience Sampling Methode. Het werk bestaat uit het voorbereiden en opschonen van data en het uitvoeren, onder supervisie, van statistische analyses.

Functie-eisen:

- academische of gelijkgestelde opleiding
- statistische affiniteit en werkervaring met statistische pakketten
- affiniteit met sociaal wetenschappelijk onderzoek
- extra's:
- ervaring met SYSTAT c.q. SPSS-X
- ervaring met grote databestanden en databeheer
- gebruikservaring op de Macintosh
- elementaire programmakennis

Salaris:

U wordt ingedeeld in schaal IV volgens de CAO Ambulante Geestelijke Gezondheidszorg met een full-time salaris, afhankelijk van de ervaring tussen fl. 2596,- en fl. 3650,-.

Informatie:

U kunt contact opnemen met de Heer Drs. Ph. Delepaul of Mevr. Dr. N. Nicolson op tel. 043/299770.

Solliciteren:

Uw schriftelijke reactie kunt u binnen 2 weken richten aan: Harry Pomerantz, RIAGG Maastricht, Parallelweg 45-47, 6221 BD Maastricht

interresseren voor het onderwijsbeleid van de FdAW. De SRC bestaat uit 3 leden van de wetenschappelijke staf en 3 studentleden, die gevraagd en/of ongevraagd advies geeft aan de Faculteitsraad, waarin het onderwijsbeleid van de faculteit bepaald wordt. De SRC vergadert ongeveer 1 x in de drie weken. Sollicitatiebrieven vóór 15 februari sturen aan de directeur van de faculteit, dhr. mr. B. van Wersch, Faculteitsbureau FdAW, Postbus 616, 6200 MD Maastricht, of afgeven op de Bredestraat 24, eerste verdieping, k. 1001. Info: B. v. Wersch, tel. 887486.

Vacature studentadviseur van het bestuur FdAW

Het bestuur van de faculteit der Algemene Wetenschappen bestaat momenteel uit vier leden van de wetenschappelijke staf en één lid van het ondersteunend en beheerspersoneel. Sinds kort bestaat de mogelijkheid dat dit bestuur wordt bijgestaan door een studentadviseur. Deze adviseur wordt voor een periode van een jaar benoemd door de faculteitsraad. Wie interesse heeft voor deze functie of wie nadere inlichtingen wenst, dient vóór 14 februari a.s. contact op te nemen met M. Stegeman, tel. 043-614274.

NATURAL HAIRSTYLING SHOP

Member of the Natural Hairstyling group

NATURAL HAIR STYLING SHOP werd ontdekt door de student

Behandeling zonder afspraak, tijdens een verblijf in onze zaak verwennen wij U gaame met een kop koffie...

Openings-tijden: Maandag t/m vrijdag 9 uur tot 18 uur Zaterdag 9 uur tot 16 uur

NATURAL HAIR STYLING SHOP ontdekt de student en viert dit met 15% korting op vertoon van de OV-studentenkaart

Natural Hair Styling Shop,
Minckelerstraat 16, 6211 GX Maastricht
Tel: 043-213293

ECONOMIE GENEESKUNDE GEZONDHEIDSWETENSCHAPPEN RECHTEN...

DE BOEKEN BIJ BERGMANS

BOEKHANDEL Bergmans

NIEUWSTRAAT 9, 6211 CR MAASTRICHT, TEL.: 210825

Subtiële film van Bertrand Tavernier

'Daddy nostalgie'

Een peinzende blik, daarna een snel ratelende schrijfmachine. In opperste concentratie is Caro (Jane Birkin) bezig met haar nieuwste filmscript. Dan gaat de telefoon. Het gaat niet goed met haar vader (Dirk Bogarde), door haar Daddy genoemd. Hij ligt op de operatietafel en het is nog maar de vraag of hij het er levend vanaf zal brengen. Haastig verlaat de dochter Parijs en reist af naar Zuid-Frankrijk. In het ziekenhuis besluit Caro een tijdje bij haar ouders te blijven tot Daddy weer wat is opgeknapt. Daddy realiseert zich na de operatie dat hij niet lang meer te leven heeft en probeert nog zo veel mogelijk van het leven te genieten. Caro helpt hem daarmee. Tegen doktersvoorschriften in en tot verdriet van de overbezorgde moeder schenkt zij hem herhaaldelijk een glaasje whisky in en bezoeken ze samen zijn favoriete café. Na een tijdje beseft ook Caro dat Daddy niet meer lang zal leven. De dag daarna maken vader en dochter een uitstapje waar een soort balans van hun leven wordt opgemaakt. Dan breekt het moment aan dat Caro naar huis moet om de draad van haar eigen leven weer op te pakken. Ze vertrekt terwijl ze beseft dat ze haar

vader waarschijnlijk niet meer zal zien.

Een verhaal waarmee je draken van films kunt maken en grote kassuccessen kunt behalen. Maar Bertrand Tavernier heeft er iets heel moois mee gedaan. Met zorgvuldige aandacht voor kleine details heeft hij van 'Daddy nostalgie' een sobere film over niet uitgesproken gevoelens gemaakt. Net als in 'Un dimanche à la campagne' staat de relatie vader-dochter centraal, maar nu is die relatie veel ingetogener. Ook de uitbundige decorschilderingen zijn in 'Daddy nostalgie' achterwege gebleven. De omgeving dient als illustratie, om een gevoel van 'lichtheid van het bestaan' aan te geven. De enige beelden die we te zien krijgen, zijn die van een zorgeloze mediterrane vakantiebestemming. De aandacht richt zich vooral op de personages die vaak close-up geportretteerd worden. Caro en Daddy zijn gevoelsmensen en hun karakters worden neergezet aan de hand van nuances en subtiliteiten. Heel knap is de constante verschuiving tussen identificatie en afstandelijkheid in 'Daddy nostalgie'. We beleven de film mee met Caro. Aan de hand van flash-backs

gaan we zelfs terug tot in haar jeugd. Maar zo nu en dan wordt de draad overgenomen door een verteller die ervoor zorgt dat we ons niet vereenzelvigen met Caro. Haar verdriet wordt zo niet het onze. Een treffend voorbeeld daarvan is de laatste scène. Caro krijgt daarin een telegram met de boodschap dat haar vader is gestorven. Haar reactie op dit bericht wordt niet uitgebeeld, maar uitgesproken door de verteller. De afstand wordt ook nog eens letterlijk onderstreept omdat Caro niet meteen naar haar moeder kan gaan vanwege een spoorwegstaking. Taverniers laatste produktie roept vragen op. Was de verhouding tussen Caro en haar vader vroeger wel zo goed? Waarom is de moeder zo druk bezig met futiliteiten en houdt ze zich zo afzijdig? De film is een subtiel kunstwerkje met prima acteeprestaties. Voor degene die geen pasklare antwoorden verwacht, is hij de moeite van het bekijken meer dan waard.

'Daddy nostalgie' van Bertrand Tavernier draait nog tot en met 13 februari in Lumière. Aanvang: 20.00 uur.

Marianne van der Bolt

Toneelvereniging 'Het Herstel' speelt 'Tractor'

"Ik ben geen held, ik wil mijn been terug"

"Ben jij mijn been soms tegengekomen? Ik mis er één, of ik kan niet meer tot twee tellen." Vlak na de oorlog ploegen tractorrijders de met mijnen bezaaide akkers om. Die moeten nodig op nieuw bebouwd worden, want het volk lijdt honger. Tractorrijder Paul helpt met tegenzin mee, want hij weet wat een mijn met je kan doen. Zijn vriend heeft de eerste kennismaking met het gewraakte project niet overleefd. Ook Paul kan de mijnen niet omzeilen en vliegt met tractor en al de lucht in. Hij overleeft de ontploffing, maar mist wel een been. Zijn vader en moeder komen hem opzoeken in het ziekenhuis. Ze zijn niet verdrietig, maar erg trots want hun zoon is toch een held. Tenminste, dat staat in de krant. Mensen kunnen niet onbaatzuchtig zijn. Dat is de strekking van het toneelstuk

'Tractor' van de toneelschrijver Heiner Müller. De mens denkt voornamelijk aan zichzelf. Tractorrijder Paul is door zijn ongeluk een held geworden, maar eigenlijk heeft hij liever dat mensen honger lijden, als hij zijn been maar niet hoeft te missen. "Ik ben geen held, ik wil mijn been terug". Een echte held is held uit vrije wil. Echte helden bestaan dus niet, is de conclusie van toneelvereniging 'Het Herstel'. 'Tractor' is alweer de vijfde produktie die regisseurs Rob Ligthert (27) en Peer Wittenbols (26) op de planken brengen. Het Herstel bestaat pas twee jaar en streeft volgens het affiche naar "eenvoud en waarachtigheid van inhoud en vorm". Geen kunst met een grote K of stukken die alleen maar mooi of modern zijn. Het gaat erom de boodschap achter een toneelstuk zo duidelijk en ongecompliceerd mogelijk

op het toneel te zetten. En verder geen flauwekul. Dat betekent niet dat er niet gelachen mag worden. De drie acteurs van Het Herstel laten de toeschouwers herhaaldelijk grinniken: "Je went snel aan die prothese," zegt moeder. "Ja, dat kunnen ze hier goed, protheses maken," voegt de vader er met een stalen gezicht aan toe. "Dat hebben ze geleerd in de oorlog." Voor diegenen die het peil van Arnold Schwarzenegger ontstegen zijn, is een uurtje met Het Herstel zo om.

'Tractor' van 'Het Herstel': zaterdag 15 en zondag 16 februari, 20.30 uur in CCV-theater, Herbenusstraat 89. Reserveren: 251951

Judith Kuijk

Agenda

- vrijdag 7 februari
Brutale winterbekenntnissen, toneel, Ton Lutz e.a., Stadsschouwburg, 20.00
Kaffee d'n hoegsten tied, Maastr. Operette, Theater a/b Vrijthof, 20.00
De stoel van Stanislawski, Toneelgroep Papaver, CCV-Theater, 20.30
Vrouwentongen+Koud hier!, toneel, Het Vervolg, Zaal Het Vervolg, 20.30
Tot hier, en nu verder, Cabaret Basterd, Theatercafé, 23.00
- zaterdag 8 februari
Djazzex, jazz-dans, Stadsschouwburg, 20.00
De stoel van Stanislawski, Toneelgroep Papaver, CCV-Theater, 20.30
Klei, toneel, Plaza werkplaatsprod., Löss Theater, 20.30
Vrouwentongen+Koud hier!, toneel, Het Vervolg, Zaal Het Vervolg, 20.30
Bal masqué, voor lesbische en bisexuele vrouwen, COC, 20.30
Tot hier, en nu verder, Cabaret Basterd, Theatercafé, 23.00
- zondag 9 februari
Workshop Afrikaanse percussie, Afrikacentrum, Cadier en Keer, 14.30
Brusselse jaren, Literair Matinee, Boekhandel Arcadia, 14.30
Ensemble '88, engelse muziek, Intropodium, 15.30
Kaffee d'n hoegsten tied, Maastr. Operette, Theater a/b Vrijthof, 20.00
Worldbeat/Tropical Steels, Surinaamse Steelband, Theatercafé, 21.30
Worldbeat/Senemali, percussie uit Senegal en Mali, Redoute, 22.30
- maandag 10 februari
La malade imaginaire, Frans solotoneel, Eric Eyckenne, Stadsschouwburg, 20.00
- dinsdag 11 februari
Jard van Nes, zangrecital, Redoute, 20.00
Ben van Dungen/Jarmo Hoogendijk quintet, concert, Satiricon, 21.30
- woensdag 12 februari
Lunchconcert, Albert Adams (viool) & Marjolein Bakker (piano), Redoute, 12.30
Vrouwentongen+Koud hier!, toneel, Het Vervolg, Zaal Het Vervolg, 20.30
- donderdag 13 februari
Dahmals, Heute, liederen, Pluymen & Douwes, Redoute, 20.00
De pluralistische stad lezing, Jezuietenklooster, 20.00
Gedichten van Slauerhoff op muziek, Gebroeders Flint, Toneelacademie, 20.30
Vrouwentongen+Koud hier!, toneel, Het Vervolg, Zaal Het Vervolg, 20.30
- Exposities
Gard van Wegberg, olieverven en aquarellen, Galerie Fah, Brusselsestraat 80, Maastricht. 10 jan. t/m 16 febr. Vr t/m zo 13-17
Hemel & Aarde, werelden van verbeelding, Bonnefantenmuseum, 24 nov. 1991 t/m 23 febr. 1992. Di t/m vr 10-17, za, zo 11-17 uur
Jan Tinholt en Roger Pintens, schilderijen, beelden en bronzen, Galerie Artisan, 4 jan. t/m 8 febr. Di t/m za 13.30-17.30
Siegfried Gorinskai, keramische objecten, **Loes in 't Veld**, schilderijen, Galerie Anny van den Besselaar, Tafelstraat 6A, Maastricht. 10 jan. t/m 9 febr. Vr t/m Ma 13-17.30
Patrick Corillon, Ger van Elk, e.a., multiples/grafiek, In situ, Aylvalaan 10, Maastricht, 18 jan. t/m 22 febr. Wo t/m za 14-18
Peter Cox, schilderijen en aquarellen, Galerie Wolfs, za 8 feb t/m zo 8 mrt, wo en vr 14-18, do 18-20, za 10-17 en zo 13-17
- Film
 Speelweek 7 t/m 13 februari
 Filmbuis Lumière, Bogaardenstraat 40b
Daddy Nostalgie, 20.00
Blade runner, 21.00
La double vie de Véronique, 22.00
Stanno tutti bene, za + zo, 23.00
- Cinema Palace, Wyckerbrugstr.
Harley Davidson and the Marlboro man, dag. 19.00 en 21.30
Don't tell mom the babysitter is dead, dag. om 18.45 en 21.30. Za en zo ook om 13.45 en 16.15. Wo ook 13.45.
Ricochet, vr t/m zo om 21.30 en ma t/m do 18.30
The Fisher King, vr t/m zo om 18.30 en ma t/m do om 21.30
- Mabi, Kleine Gracht 24A
Frankie & Johnny, dag om 21.15. Vr t/m zo 18.30. Za, zo en wo ook om 14.30
The Addams Family, dag. 21.15. Vr t/m zo ook om 18.30. Za, zo en wo ook om 14.30
Toto le Heros, dag. 21.15. Vr t/m zo om 18.30
Hot Shots, dag. 21.15. Vr t/m zo ook om 18.30. Za, zo en wo ook om 14.30
- Cine "K", St. Bernardusstraat 13
Jungle fever, dag. om 21.00

Predator

Ik weet het, het is de titel van een slechte Rambo-achtige B-film met de vriendelijke heer Schwarzenegger in de hoofdrol, maar ik wil niettemin die titel jatten voor dit stukje.

Beschouwen wij een van de meest essentiële sectoren van het maatschappelijk leven: het verkeer. Wat is het verkeer anders dan een voedselpyramide?

Twintigtonners-met-aanbanger jagen op Volvo's 940 en BMW's, die op hun beurt de populaire middenklasser achterna zitten. Deze middenklassers trachten met alles wat zij in zich hebben de Lada's en deux chevaux te verpletteren. Maar deze vierwielers eigenen zich weer het recht toe om Kreidler'tjes en Vespa'tjes door de kieren in de putdeksels te knallen. Op hun beurt zijn deze knetterende tweewielers op jacht naar argeloze fietsers, die het voorzien hebben op de voetgangers. En ook daar vinden wij nog een onderklasse: de traag voortkruipende bejaarden met hun enkel-schappende karbiezen op wiel'tjes.

Tussen deze verschillende lagen in de verkeershierarchie wordt wat afgescholden.

Stel, U zit met Uw baas in zijn gloednieuwe zwarte Audi 100 turbo quattro GTi de luxe, met getint glas rondom, ABS, de gehele rataplan. U begeeft zich met gezwinde spoed over de Duitse autobahn naar een afspraakje in, laten we eens zeggen, Bielefeld. U weet dat de gemiddelde rijtijd in Uw beschaafde middenklasser rond de drie-en-een-half uur ligt. Samen met Uw baas bent U echter van zins om alles in het werk te stellen om deze tijd te halveren.

Daartoe drukt U zich bijkans tegen de voorruit, gebalde vuist en een woedende grimas: 'Klootzak, ga opzij, hoppa, uit de weg, trage tor! Alle Pruisen nū van de weg, rot op, achterbakse rammelbak, lullig Trabantje, wat zoekt een miserabel tiep als jij hier op de linkerstrook. Moven! En snel een beetje!!!' Uw baas is een bekwaam chauffeur (anders ware hij niet Uw baas, lijkt het wel), en hij heeft dan een breed arsenaal aan scheldwoorden en obscene handgebaren in huis. Het handige van een anti-blokkeersysteem is bovendien dat je tot op de millimeter nauwkeurig met 180 kilometer per uur op de bumper van je voorganger kunt kruipen.

Zo zitten we eensklaps bijna in de achterbak van een pruttelende Skoda. 'Godsodeju! Uit de weg!' Drie grijze dametjes op de achterbank van de Tsjech kijken ontzet om, en in een reflex gaat één hunner middelvinger in het 'fuck you!'-gebaar omhoog.

'Nou zullen we het hebben, die goorlappen!' brullen mijn baas en ik unisono. We schichten rechts langs het voormalig Oostblok-produkt, snijden de bejaarden adequaat af en gaan dan even op de rem staan. Ziezo. Een licht duwtje op het pedaal brengt onze kruissnelheid weer op 200.

Vol tevredenheid wrijven we onze knuistjes wanneer we na twee-en-een-half uur de turbo in de betonnen parkeerbunker plaatsen. Dit moet een persoonlijk record zijn.

Gisteren reed een gloednieuwe zwarte Audi 100 turbo quattro GTi de luxe, met getint glas rondom, ABS, de gehele rataplan, mijn dynamo van m'n fiets en mijzelf in de goot. Tierend en vloekend hief ik mijn vuist in het 'fuck-you'-gebaar. Een halfslachtige poging om je te verweren tegen iemand die in de hiërarchie boven je staat.

Eva

“Het is wel een kleintje, dit jaar”

Twee jongetjes die verkleedt zijn als cowboy bewerken elkaar met trommelstokken tot een van hen begint te huilen en hulp zoekt. De moeder beschikt zelfs in haar papegaaiekostuum over het nodige gezag. Ze geeft een donderpreek waarvan zowel dader als slachtoffer stil worden. Dan blijkt dat er meer papegaaien op de been zijn. Achter een geluidswagen duiken er vijf op. De grootste papegaai snuit zijn neus in papieren zakdoekje, bestudeert de inhoud en gooit het in een vuilnisbak. Wat hem betreft kan de optocht beginnen.

BERICHT UIT MAASTRICHT

Het is zondag twee februari. De fanfares en andere verenigingen die de nieuwe prins carnaval naar de markt zullen begeleiden, komen tussen een uur en half twee samen op de Parallelweg. Harmonie Ster der Toekomst heeft majorettes in drie maten: klein, kleiner en minuscuul. De officiële fanfare speelt een mars, zaate hermenie Blamaasj gaat er recht tegenin met La Paloma. Niemand van de laatste groep draagt een herkenbaar kostuum, maar dat is van geen enkele invloed op de hoeveelheid herrie die wordt geproduceerd.

Enkele heren, gehuld in zwart kostuum en op het hoofd iets dat lijkt op een theemuts, steken waardig de straat over. Niet alleen het voetbal heeft zijn bobo's.

Als om kwart voor twee de eerste fanfare vertrekt ontstaat meteen een gat in de optocht. Niet alle muzikanten van de tweede groep hebben zin om het café direct te verlaten. En ook anderen lusten nog wel een glaasje. Als uiteindelijk alle blazers en trommelaars het bier achter zich hebben gelaten en door de straat trekken, is de nieuwe prins aan de beurt. Hij staat op de laatste wagen van de stoet. In zijn witte overall, met bijpassende helm en masker lijkt hij op een bouwvakker. Maar een doorgewinterde carnavalsvierder weet dat dit uiterlijk vertoon pure misleiding is. In de stoet van Wijck naar het centrum lopen behalve de muziekgezelschappen ook die carnavalsvierders mee voor wie het feest niet vroeg genoeg kan beginnen. Voor een enkeling betekent dit automatisch travestie. Zo is er een vrouw van een meter vijfentachtig die opvallend grote passen neemt. Ze draagt een bloemetjesjurk met daarover een wit schort en houdt een bezem in de hand. Haar wenkbrauwen zijn groen en haar wangen rood. Navraag leert dat zij als koningin is verkleed. Dit verklaart meteen de krulspelden in haar haar. Zij wordt begeleid door een mannetje dat haar net tot de borst reikt. Hij draagt een hoed met klep en schuift enigszins timide een grasmaaiër voor zich uit. Het kan niet anders of hier worden de problemen van prins Claus gesymboliseerd die opnieuw de hulp van een psychiater heeft ingeroepen. Een andere heer speelt voor koffiejuffrouw. Met haar nauwe rok en lange wimpers zou zij zo kunnen solliciteren bij de televisieserie 'Allo 'Allo'. Zij trekt een karretje mee waar een bak bier in staat voor haar gezelschap. Op het bovenste blad liggen zakjes snoep. Af en toe loopt ze naar de kant van de weg en laat een kleuter een greep in een zakje doen. "Wil jij niets," vraagt zij dan met een diepe stem aan de moeder. "Jij bent toch ook nog een kind. Het zijn hartjes." De moeder bezwijkt voor het laatste argument. "Zie ik je straks misschien in de Dominicanerkerk," vraagt de koffiejuffrouw. De moeder glimlacht, maar belooft niets.

Tussen half drie en drie uur groeit de massa kijkers achter de dranghekken voor het stadhuis enorm. Uiteindelijk staan er toe-

schouwers tot aan de Grote Gracht. Verkeer aan die kant van de markt is niet meer mogelijk. Binnen de hekken paraderen de muziekgroepen van de optocht. Fanfare Juliana speelt het carnavalslied van dit jaar: 'Iech huur 'n herremenie'. Een vader beweegt zijn kind heen en weer op de muziek. De peuter stoort zich nergens aan zolang hij maar op zijn Liga kan kauwen.

Iemand van de organiserende carnavalsvereniging de Tempeleers vindt het een goed idee als 'Iech huur 'n herremenie' nog eens wordt uitgevoerd. Daar is iedereen het mee eens. Een kwartier later zet fanfare Juliana spontaan dit lied de derde keer in. De majorettes tonen dan nog een keer dat ze nog steeds geen ladders in hun panties hebben.

De toeschouwers kunnen door de drukte inmiddels geen kant meer op, maar zij staan er vrijwillig. Een hond die voortdurend blaft is duidelijk niet op eigen initiatief naar het stadhuis gekomen. Hij wil weg, maar het riempje waarmee hij aan zijn baas zit vastgekluiserd, zorgt er voor dat hij geen minuut van het spektakel mist.

Om drie uur wordt de prins op de markt verwacht. Wanneer hij om tien over drie aankomt is dan ook iedereen verbaasd over het vroege tijdstip. "Als ze het Maastrichts kwartiertje afschaffen moet het wel mis gaan met de stad," zegt een clown die enkele kennissen achter het dranghek komt begroeten.

"Het is wel een kleintje dit jaar," vindt een vrouw als de nieuwe prins het podium bestijgt. Terwijl hij zijn jacquet aantrekt wijst zij naar zijn buik: "Die heeft ook een flink horecagezwel."

De spreker van de Tempeleers beschikt over een microfoon maar is desondanks moeilijk te verstaan omdat een aantal muzikanten lustig doortoetert. Als het min of meer rustig is verschijnt de prins van vorig jaar op het podium: Rob van Leendert wordt bedankt en kan samen met zijn vrouw en de bos bloemen vertrekken.

Dan speelt fanfare Juliana, deze keer speciaal voor de nieuwe prins, 'Iech huur 'n herremenie'. Als dit geen hersenspoeling is van de platenmaatschappij die het nummer uitbrengt, wat is het dan wel?

Dan gebeurt het: het masker van de prins wordt afgenomen en de vele duizenden toeschouwers zien Jean-Louis Tuinstra. Iedereen klapt, roept, toetert of trommelt. Een ritueel in de oertijd moet net zo hebben geklonken. Zaate hermenie Les Chaupiques, waar Jean-Louis normaal trombone speelt, gaat helemaal uit zijn dak. De prins zelf toont met gespreide armen vreugde en ontroering. De vrouw en kinderen van deze achtendertigjarige tandarts verschijnen naast hem. Jean-Louis krijgt zijn muts op het hoofd gezet. Daarna belooft hij met zijn hand op een masker zijn taak als stadsprins zo goed mogelijk uit te voeren. Hij wordt opnieuw toegejuicht. De carnavalsstijd is officieel begonnen.

Een meisje van acht klimt op het dranghek. "Moet je absoluut vallen," vraagt haar moeder boos. "En kijk je nieuwe schoenen eens. Hoe kom je aan die modder? Er is helemaal geen modder en jij hebt vuile schoenen."

"Vang een beer," zegt het meisje kalm.

De moeder grijpt haar bij een schouder, ontdekt de mensen die geboeid toekijken en laat haar los. Dan sist ze iets in haar oor. Tergend langzaam komt het meisje van het hek. "Nog één kunststuk van jou en je gaat naar bed als we thuiskomen," zegt de moeder.

Even later gooit het meisje een man een handvol confetti in zijn nek. Zij mag naar huis.

Peter Caberg

Nieuwe Prins
Carnaval laat zijn
tanden zien met
(Foto Nelly
Tutkey)